

En patientförsäkring för alla

ÅRS- REDOVISNING 2016

LÖF

ÅRSREDOVISNING 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vd har ordet	4
Löf på tre minuter	7
Hållbarhet	8
<hr/>	
Förvaltningsberättelse	10
Femårsöversikt och nyckeltal	16
Resultaträkning	18
Balansräkning	19
Förändringar i eget kapital	20
Kassaflödesanalys	21
Noter	22
Redovisningsprinciper	22
Risker och riskhantering	27
Noter till resultat- och balansräkning	40
Underskrifter	49
Revisionsberättelse	50
Granskningsrapport	52
<hr/>	
Styrelsens arbete	53

VD HAR ORDET

Under det gångna året har Löfs fleråriga arbete med att anpassa sig till Solvens II slutligen gett utdelning och vi arbetar nu i enlighet med detta regelverk. Det innebär att Löf arbetar efter tydliga och fastställda processer där internkontroll ingår som en integrerad del av verksamheten. Vi har även fått IT-stöd på plats som stödjer oss i detta. Löfs solvensstärkande arbete har även gjort att Löf ekonomiskt står väl rustad inför framtiden. Utmaningen framåt är att arbeta med ständiga förbättringar så att vi hela tiden arbetar smartare och effektivare. Det innebär bland annat att vi utifrån en nära kunddialog tar ytterligare steg att successivt skapa förutsättningar till en effektivare och mer digitaliserad skaderegleringsprocess.

Löf arbetar nu i enlighet med Solvens II-regelverket och har även fått nödvändiga IT-system på plats som stöd i detta arbete. Genom ett processorienterat och kontrollerat arbetssätt tror vi att vi ska kunna arbeta smartare och kontinuerligt effektivisera våra processer. Vi satsar nu ännu mer på att sätta kunden i fokus och öka tillgängligheten genom att se över skaderegleringsprocessen och skapa ökade förutsättningar för digitalisering. På så vis tror vi även att skaderegleringen kommer att gå fortare.

Eftersom antalet klagomål stadigt verkar sjunka jämfört med samma period förra året och Nöjd Kund Index (NKI) går upp känner vi att vi är på rätt väg och att vårt arbete för att skapa nöjdare kunder fungerar.

Vi fortsätter för övrigt att arbeta efter vår vision "Inga undvikbara skador i vården". Där visar nu siffror från svensk sjukvård på en glädjande utveckling i riktning mot färre skador, främst för de allvarliga skadorna som ger bestående men. Löfs skadeförebyggande arbete tar sin utgångspunkt i bolagets skadestatistik och ansluter väl till denna utveckling. Löfs stora projekt inom skadeförebyggande verksamhet såsom förlossningsvård, ledprotesrelate-

rad infektion, bukkirurgi och traumavård har fallit väl ut, och siffror visar nu på bestående resultat. Löf betraktas i allt större omfattning som en av de verkligt viktiga aktörerna i arbetet för en säkrare svensk sjukvård.

Skadeanmälningarna till Löf fortsätter dock att öka. Antalet skadeanmälningar för 2016 blev cirka 16 000 stycken, vilket motsvarar en ökning med 2 % jämfört med 2015. Det finns flera tänkbara orsaker till denna utveckling, t ex den skyldighet att upplysa om försäkringen som infördes för några år sedan, men även det faktum att Sverige har en växande befolkning som lever allt längre med ett ökat antal vårdkontakter som en följd. Undersökningar visar på ett tydligt samband mellan antalet vårdkontakter och antalet anmälningar. Sett utifrån de senaste årens utveckling befinner sig Löf fortfarande i en expansionsfas.

För att klara detta behöver vi kompetenta och duktiga medarbetare. För att stärka Löfs position som attraktiv arbetsgivare samt säkerställa att vi alltid har tillräcklig kompetens både på lång och kort sikt har vi tillsammans med våra medarbetare utvecklat en ny modell för kompetensledning som börjar

”VI KÄNNER OSS TRYGGA MED ATT VI KOMMER ATT KLARA DE UTMANINGAR SOM LIGGER FRAMFÖR OSS”

implementeras under 2017. Under 2016 har vi även påbörjat att sätta mål ända ut på individnivå.

Löfs finansiella utveckling har fortsatt präglats av ett mycket lågt ränteläge med vikande avkastning och högre försäkringstekniska avsättningar som följd. Metodutveckling för beräkning av inkomstförlust i barnskador är en annan faktor som påverkat resultatet negativt.

Löf har en unik position genom att Löfs ägare i försäkringsavtalet med Löf utfäst sig att betala tilläggspremier om den ordinarie premien skulle visa sig vara otillräcklig. Eftersom Löfs ägare utgörs av Sveriges landsting och regioner utgör denna utfästelse en tillgång med stark säkerhet. Löf ansökte under 2016 om en metod för att få medräkna denna rättighet som tilläggskapital i kapitalbasen vilket Finansinspektionen godkände i slutet av året. Godkännandet stärkte Löfs solvenskapitalkvot och skapar ett utrymme för Löf att se över placeringsinriktningen och över tid förändra riskexponeringen.

Löf har idag en ekonomiskt stabil grund att stå på och vi känner oss trygga i att vi kommer att klara de utmaningar som ligger framför oss.

Marie-Louise Zetterström, vd

LÖF PÅ TRE MINUTER

Löf (Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag) är ett rikstäckande försäkringsbolag med huvuduppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av landsting och regioner. Våra slutkunder är de patienter som drabbats av en patientskada. Vårt uppdrag är att utreda och lämna ersättning till patienter som skadas i sjuk- och tandvården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar.

Löf är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av sina försäkringstagare, landstingen och regionerna. Vi är cirka 160 medarbetare som arbetar med försäkring, bland annat skadereglering, och skadeförebyggande arbete. Vår arbetsplats finns centralt i Stockholm.

VISION

Inga undvikbara skador i vården

Vår långsiktiga strävan är att minimera antalet skador i vården. Visionen är tydlig, inga undvikbara skador.

Vår skadereglering och statistik ger oss vägledning i arbetet för att uppnå visionen.

VÄRDEORD

- Aktiv
- Respektfull
- Professionell
- Effektiv

VERKSAMHETSIDÉ

Att utreda och lämna ersättning till patienter som drabbats av skador inom landstings-/regionfinansierad vård samt att genom skadeförebyggande arbete verka för att minska antalet skador i vården.

16 000

ANMÄLNINGAR KOM IN TILL OSS UNDER 2016

LÖFTE

En patientförsäkring för alla

Alla patienter, oavsett förutsättningar som behandlas inom regions-/landstingsfinansierad vård, har en försäkring som ger ersättning vid undvikbara skador som uppstår vid behandling

21

ÄGARE, DVS. ALLA
SVERIGES LANDSTING
OCH REGIONER

1,3

MILJARDER KRONOR
I OMSÄTTNING

HÅLLBARHET

Genom att erbjuda "En patientförsäkring för alla" bidrar Lof till trygghet i samhället. Löfs samhällsuppdrag gör att vi har en viktig roll i att verka för en stabil och hållbar utveckling över tid, det vill säga ett hållbart samhälle.

Löfs hållbarhetsarbete bedrivs därför aktivt inom flera områden.

SOCIAL HÅLLBARHET

Den sociala aspekten av vår verksamhet är särskilt viktig eftersom vi är en viktig del av det svenska trygghetssystemet och påverkar många människor. Med utgångspunkt i företagets vision, affärsidé, mål och värderingar bidrar vi till ett hållbart samhälle.

Vi bidrar också till en säkrare vård genom en långsiktig satsning på förebyggande arbete och forskning som syftar till att öka patientsäkerheten och minska antalet skador inom svensk sjuk- och tandvård.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Lof strävar efter att kunna tillgodose våra kunders behov på såväl kort som lång sikt. Att vi anpassat oss till det nya regelverket Solvens II innebär att vi har säkrat upp vår försäkringsverksamhet på ett ekonomiskt hållbart plan. Det innebär också att vi förstärker försäkringstagarnas och våra kunders konsumentskydd, både nu och i framtiden.

Lof har en god riskkontroll där syftet primärt är att säkerställa att vi alltid kan uppfylla våra åtaganden gentemot våra kunder. Vi har också en placeringspolicy som stödjer vår riskkontroll och bidrar till ansvarsfulla placeringar.

MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

Vi arbetar systematiskt för att beakta miljömässiga aspekter och minska vår verksamhets negativa miljöpåverkan.

Alla patienthandlingar som skickas in till oss skannas och hanteras i ett digitalt ärendehanteringssystem. Vi kommunicerar i möjligaste mån elektroniskt med sjukvården och våra medicinska rådgivare på ett säkert och effektivt sätt. Vi har utvecklat en webbaserad kundportal där varje kund kan anmäla sin skada digitalt och följa handläggningen av sitt ärende. Vi strävar mot en minskad pappersanvändning, vilket medför säkrare och snabbare ärendehantering, och ligger i linje med vårt pågående miljöarbete.

Vi upphandlar alla våra varor och tjänster i enlighet med Lagen om offentlig upphandling, och i vårt upphandlingsarbete ställer vi såväl etiska krav som miljökrav på våra leverantörer.

SOCIAL HÅLLBARHET

- Vår försäkringsverksamhet
- Vårt skadeförebyggande arbete

EKONOMISK HÅLLBARHET

- Följer Solvens II
- God riskkontroll
- Ansvarsfulla placeringar

MILJÖMÄSSIG HÅLLBARHET

- Digital handläggning
- Webbaserad kundportal
- Miljökrav på våra leverantörer

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2016, bolagets tjuogoandra verksamhetsår.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN OCH ORGANISATION

Löf är ett rikstäckande ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av sina försäkringstagare, Sveriges samtliga landsting och regioner, och står under Finansinspektionens tillsyn. Bolaget har en registrerad bifirma, Patientförsäkringen LÖF.

Bolagsstämman är Löfs högsta beslutande organ och Löfs ägare, Sveriges landsting och regioner, representeras vid bolagsstämman av högst två fullmäktige var.

Bolagsstämman lämnar anvisningar, ägardirektiv, till styrelsen om hur verksamheten i bolaget bör bedrivas.

ÄGARDIREKTIV

Löf ska inom ramen för försäkringsverksamheten i enlighet med av Finansinspektionen meddelat tillstånd för verksamheten teckna försäkring med landsting och regioner, utreda och lämna ersättning till patienter som drabbats av en skada inom vården samt genom skadeförebyggande arbete verka för att antalet skador inom vården minskar. Verksamheten syftar inte primärt till att skapa vinst för att kunna lämna avkastning åt ägarna.

Premier för försäkringar ska med tillämpning av för försäkringsbranschens gängse metoder beräknas så att bolaget vid var tid har en kapitalbas som med god marginal uppfyller gällande regler och krav från myndigheter.

Kapitalförvaltningen ska lämna en med hänsyn till gällande restriktioner god avkastning, samt säkerställa att det finns fullgod likviditet för att kunna fullfölja bolagets betalningsåtaganden.

VERKSAMHET OCH UPPDRAG

Löf har i uppdrag att bedriva försäkringsverksamhet avseende delägarnas ansvar för patientskador i samband med vård och behandling och bolaget handlägger den övervägande delen av alla patientskadeärenden som berör den offentligt finansierade hälso- och sjukvården i Sverige.

Samtliga landsting och regioner har tecknat följande försäkringar hos Löf:

- *Patientförsäkringen* lämnar ersättning för personskada under förutsättning att personskadan uppkommit i samband med den offentligt finansierade hälso-, sjuk- eller tandvården i Sverige.
- *Ansvarsförsäkringen* lämnar ersättning för personskada som uppkommit i samband med den offentligt finansierade hälso-, sjuk- eller tandvården i Sverige och som orsakats genom skadeståndgrundande fel eller försummelse (culpa).
- *Behandlingsskadeförsäkring vid utlandsvård* lämnar ersättning i enlighet med vissa bestämmelser i patientskadelagen för kroppsskada som uppkommit i samband med vård utomlands inom ramen för den offentligt finansierade hälso-, sjuk- eller tandvården i Sverige.
- *Särskilt försäkringsåtagande avseende patienter som smittats med hepatit C inom svensk sjukvård till och med år 1991* lämnar ersättning till patient som smittats i direkt samband med blodtransfusion inom sådan vård som landsting/region bedrivit i Sverige.

Som komplement till den renodlade försäkringsverksamheten ska Löf arbeta för att bidra till att antalet skador i vården minskar. Det aktiva skadeförebyggande arbetet sker i samarbete med vårdgivare och yrkesorganisationer inom vården.

Merparten av Löfs medarbetare arbetar med skadereglering.

Inom parentes angivna tal avser motsvarande period under 2015

SKADEVERKSAMHETEN

Under 2016 har Löfs skadeorganisation påbörjat ett antal aktiviteter i syfte att förbättra och utveckla skadeprocessen med målsättningen att korta handläggningstiderna och öka kundnöjdheten. Som ett exempel kan anges ett särskilt projekt "En kundorienterad skadeprocess". Löf har, utöver ordinarie kundundersökningar, inom ramen för projektet genomfört ett stort antal kundintervjuer vilka ligger till grund för det fortsatta arbetet med utveckling av en ny och mer kundorienterad skadeprocess.

Antalet anmälda skador har fortsatt att öka under 2016 och uppgick till 16 000 (15 700) stycken, vilket motsvarar en ökning med 2 (9) % jämfört med 2015. Även om ökningen jämfört med 2015 har minskat är det Löfs uppfattning att utvecklingen med en fortsatt ökning av antalet anmälningar kommer att bestå. Det huvudsakliga skälet till bedömningen är en stark korrelation mellan antalet vårdkontakter och antalet gjorda anmälningar. Kombinationen av en ökande befolkning och en allt högre levnadsålder leder till fler vårdkontakter och således sannolikt fler anmälningar om skador. En annan bidragande orsak kan vara att landsting och regioner idag arbetar mer aktivt med patientsäkerhet, vilket ger en ökad kunskap om möjligheterna att förhindra patientskador. Sedan år 2011 har sjukvårdspersonalen en skyldighet att informera om patientförsäkringen.

Av de skador som anmäls till bolaget är det cirka 40 % som har rätt till ersättning enligt patientskadlagen. Under 2016 fattades beslut om ersättningsbar skada föreligger eller inte i cirka 15 000 (16 500) ärenden. Handläggningstid från beslut om ersättningsbar skada till slutreglering är i hög grad beroende av skadans komplexitet och svårighetsgrad. Målsättningen är att 75 % av alla anmälda ärenden ska få ett första beslut inom sju månader, vilket Löf under 2016 har överträffat. Utbetalda försäkringsersättningar till patienter och efterlevande uppgick till cirka 607 (630) mkr vilket motsvarar en minskning med 4 % jämfört med 2015. Minskningen är i huvudsak hänförlig till ett förändrat sätt att redovisa kostnader för medicinska rådgivare.

De kunder som inte är nöjda med Löfs beslut eller handläggning kan alltid vända sig till Löfs klagomålsfunktion för att få sitt ärende omprövat. Kunder kan även begära ett rådgivande yttrande av Patientskadenämnden (PSN), vars yttrande Löf alltid följer. Om kunden inte delar Löfs eller PSNs bedömning kan talan väckas vid allmän domstol. Under 2016 har 1 975 (1 842) ärenden avseende Löf överlämnats till PSN vilket motsvarar cirka 7 % ökning jämfört med 2015. Ökningen beror sannolikt på ökad kunskap om PSN och ökad produktivitet. Totalt ändrades beslutet i cirka 12 (10) % av ärendena.

SKADEFÖREBYGGANDE VERKSAMHET

Löf har som ett av sina uppdrag att arbeta för en ökad patientsäkerhet i svensk sjukvård. Det gör vi genom att stödja våra ägare, landsting och regioner, samt professionella yrkesorganisationer inom vården i deras pågående patientsäkerhetsarbete. Det skadeförebyggande arbetet baseras på den skadestatistik bolaget för. Arbetet ska bidra till att sänka antalet skador, men också minska lidandet för den som drabbas av skada och även minska kostnaderna för skador i vården.

Förutom att återföra information om skadeanmälningar till vårdgivarna, samarbetar Löf med flera medicinska professioner för att förebygga skador inom bland annat förlossningsvård, höft- och knäprotesoperationer, bukkirurgi, samt traumasjukvård.

Löf bedriver dessutom utbildningsverksamhet avseende patientsäkerhet, och bidrar till forskning inom området.

MEDARBETARE

Medelantalet anställda verksamhetsåret 2016 uppgår till 160 (154) stycken. Andelen kvinnliga medarbetare var 65 (63) % och medelåldern för samtliga medarbetare var 43 (40) år.

Löfs viktiga samhällsuppdrag

Löf erbjuder en patientförsäkring för alla vilket engagerar våra medarbetare och många söker sig till oss för att kunna göra skillnad genom vårt viktiga uppdrag att skadereglera vårdskador och att bidra till en säkrare svensk sjuk- och tandvård.

Vi är det ledande försäkringsbolaget inom patient-skador och en av de största aktörerna inom personskadereglering. Löf är en växande organisation och vi rekryterar löpande nya medarbetare, för vilket vi utvecklat effektiva metoder för rekrytering och introduktion. Till vår hjälp har vi också cirka 165 specialistläkare i rollen som medicinska rådgivare inom samtliga medicinska områden.

Utbildning och kompetensutveckling

Löf medarbetare har en hög utbildningsnivå och en stor bredd avseende utbildnings- och yrkesbakgrunder. Löf lägger stor vikt på kontinuerlig kompetensutveckling och har en gedigen introduktionsutbildning för nya medarbetare, behovsanpassad påbyggnad inom respektive ämnesområde, samt en diplomutbildning i egen regi. Vi är en lärande organisation där våra medarbetare bidrar i olika roller i allt från att handleda nya kollegor till att utveckla kompetens på de mest kvalificerade nivåerna.

Under året har en ny kompetensledningsmodell utvecklats för att kunna säkerställa rätt kompetens på kort och lång sikt samt för att förtydliga medarbetarnas utvecklingsvägar.

Engagemang och utveckling

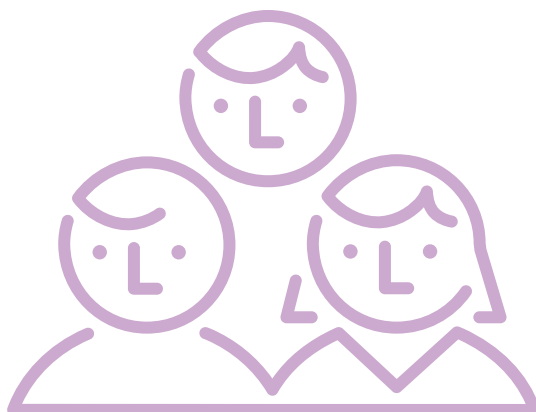
Löf lägger stor vikt vid att skapa delaktighet och medarbetarengagemang för att vara en effektiv och professionell organisation som alltid erbjuder så bra service som möjligt. Vi engagerar medarbetare och fackliga organisationer i vår verksamhetsstyrningsprocess och i fortlöpande utvecklingsarbete. Under året har fokus varit att växla över Solvens II utvecklingsarbetet till förvaltning i linjeorganisationen, flytta till nya lokaler med verksamhetsanpassad planlösning samt att fortsätta arbetet med digitalisering och effektivisering av våra tjänster.

Målstyrning

Löf är en värderings- och målstyrd organisation. Under året har vi stärkt värdegrundsarbetet genom att integrera det i kompetensledningen. Vårt balanserade målkort har tillämpats på medarbetarnivå så att alla får en tydlighet i kopplingen mellan övergripande och individuella mål. Målstyrningen utvecklas kontinuerligt för att vi ska bli en stabil organisation med effektiva processer och kvalitet som leder till ökad medarbetar- och kundnöjdhet.

Kapitalförvaltningen rörande placeringstillgångar har hanterats av Swedbank Robur Fonder AB via ett diskretionärt förvaltningsavtal. Internrevision har tillhandahållits av Mazars SET Revisionsbyrå AB. Deposition av Löfs långtidsarkiv tillhandahålls av Region Skåne.

Utförligare beskrivning av Löfs medelantal anställda, löner och ersättningar ges i not 19.

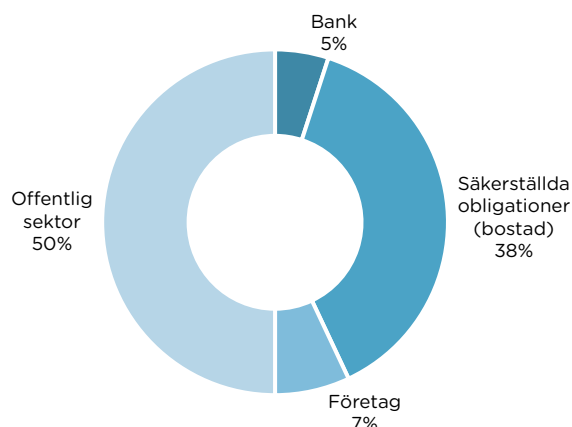

KAPITALFÖRVALTNINGEN

Löf förvaltar räntebärande placeringstillgångar vars bokförda värde totalt uppgår till 10 397 612 (10 104 740) tkr. Tillgångsportföljen är som helhet placerad i likvida noterade värdepapper på den svenska räntemarknaden. Placeringstillgångarna är klassificerade som investeringar som hålls till förfall och värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Bolagets placeringspolicy bygger på ett lågt risktagande och höga etiska, miljömässiga och sociala krav på hur förvaltningen ska bedrivas. Förvaltningen av Löfs placeringstillgångar hanteras av Swedbank Robur Fonder AB via ett diskretionärt förvaltningsuppdrag.

Exponeringen av placeringstillgångarna är fördelade enligt nedan per 2016-12-31:

RISKER OCH RISKHANTERING

Riskhantering utgör en central del av Löfs verksamhet som försäkringsbolag. Arbetsprocessen för riskhantering består av löpande arbete i den operativa verksamheten och av återkommande aktiviteter. Riskhanteringsprocessen är på övergripande nivå gemensam för samtliga riskkategorier och delas in i fem delsteg: identifiera, värdera/mäta, hantera, följa upp samt rapportera risker.

Löfs kapitalkravsrelaterade riskprofil är tydlig och stabil. De riskkategorier som främst driver kapitalkrav är skadeförsäkringsrisk och marknadsrisk (i form av ränterisk).

Utförligare beskrivning av Löfs risker och riskhantering ges i not 2.

EGEN RISK OCH SOLVENSBEDÖMNING (ORSA)

Löf genomförde under 2016 en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). Som en del av arbetet fastställde styrelsen Löfs totala solvensbehov. Bedömningen baserades på Löfs riskprofil och vilka negativa riskscenarier som Löf ska klara utan att bryta mot lagstadgade krav om en solvenskapitalkvot överstigande 100 % och därmed komma i en situation där det är nödvändigt att på kort sikt stärka kapitalbasen.

En central del av ORSA-arbetet är att ta fram en finansieringsplan för bolaget. Då Löf primärt finansieras av premier består detta främst i att bedöma premiebehovet för prognosperioden. Inom ramen för ORSA har även gjorts analyser av åtgärder som potentiellt kan stärka Löfs solvensposition, exempelvis genom att reducera riskexponeringen. Vidare analysarbete, särskilt avseende placeringsstrategier, kommer att bedrivas under 2017.

SOLVENS II-RAPPORTERING

Under året har Löf fortsatt att utveckla och anpassa den IT-plattform som stödjer produktion av den utökade kvalitativa och kvantitativa rapporteringen som följde av ikraftträdandet av Solvens II-regelverket. IT-projektet slutfördes i december 2016 men även 2017 kommer att präglas av ett fortsatt intensivt arbete avseende utveckling och anpassning av befintliga processer och system i syfte att möta det utökade rapporteringskravet med fortsatt hög grad av effektivitet och kvalitet. I enlighet med rapporteringsplanen för 2016 har Löf under året rapporterat "dag-ett-rapporteringen" i samband med Solvens II-regelverkets ikraftträdande, tillsynsrapporten för risk och solvensbedömning ("ORSA"), de kvantitativa kvartalsmallarna (QRT) samt rapporter avseende den kompletterande tillsynsrapporteringen.

Löfs solvenskapitalkvot uppgick per 2016-12-31 till 151 (129) % och ligger inom det av styrelsen fastställda målintervallet. Att kapitaliseringsnivån förstärktes under året förklaras av det tilläggskapital Löf nu fått godkänt av Finansinspektionen att medräkna i kapitalbasen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Godkännande av tilläggskapital

I februari 2016 ansökte Löf om att få tillgodoräkna sig tilläggskapital i kapitalbasen baserat på den rättighet som Löf har att enligt gällande försäkringsavtal inhämta tilläggspremier. Per 2016-12-21 godkände Finansinspektionen ansökan vilket stärkte Löfs kapitalbas med 1 265 mkr per 2016-12-31. Finansinspektionens beslut gäller till och med 2020-12-31.

Nya lokaler

Löf har flyttat sin verksamhet och samtlig personal till nya lokaler på Swedenborgsgatan 20A per den 2016-10-01.

VERKSAMHETENS RESULTAT

Premieinkomst

Premieinkomsten uppgår till 1 265 000 (1 375 000) tkr. Minskningen i premieinkomst förklaras främst av att en tilläggspremie på 350 000 tkr togs ut föregående år för att stärka bolagets finansiella ställning.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar uppgår till 1 473 743 (792 022) tkr, varav årets skadeutbetalningar, inklusive driftskostnader för skadereglering, uppgår till 820 566 (809 729) tkr och avsättningen för oreglerade skador ökade med 653 177 (-17 707) tkr.

Försäkringsersättningar har det senaste året ökat till följd av sjunkande marknadsräntor, en metodförändring avseende beräkning av framtida inkomstförluster i barnskador samt en ökad kostnad för skadereglering. Ökningen i skaderegleringskostnad förklaras till största delen av ett förändrat sätt att redovisa kostnader för medicinska rådgivare.

Under 2016 har metodutvecklingen fortsatt. Systemstödet för beräkningar av avsättningar för IBNR-skador har utvecklats vidare, metoden för beräkning av framtida skaderegleringskostnader har ändrats och utöver detta har ett nytt IT-stöd implementerats som bland annat beräknar alla reserver för skadelivräntor.

Kapitalavkastning

Den totala redovisade kapitalavkastningen inklusive extern förvaltningskostnad uppgår till -51 573 (7 082) tkr. Direktavkastningen beräknas till -0,4 (0,1) % och totalavkastningen till -0,3 (0,1) %. Då bolagets placeringar varit placerade i räntebärande värdepapper med kort duration har de relativt låga marknadsräntorna påverkat avkastningen negativt jämfört med föregående år. Löptiden (durationen) för tillgångsportföljen var vid årets slut 0,53 (0,34) år.

Driftskostnader

Driftskostnader uppgår till 67 977 (89 335) tkr. Minskningen avser främst minskade kostnader för Solvens II.

Årets resultat

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -327 460 (500 993) tkr. Upplösning av säkerhetsreserven har gjorts för att täcka underskottet i skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat. Bolagets konsolideringskapital minskade med 10 % och uppgår till 2 853 537 (3 155 451) tkr. Konsolideringsgraden har därmed också minskat och uppgår till 226 (229) %.

Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -70 126 (-4 550) tkr.

FRAMTIDA UTVECKLING

Löf fokuserar framåt på att öka involveringen från våra kunder i vår skadereglering. Detta gör vi dels genom att ta tillvara på kunskap om hur kunderna upplever Löf, dels genom ökad digitalisering för att förenkla och förtydliga hur vi arbetar. Löf kommer även nästa verksamhetsår se över möjligheten till förändring av bolagets placeringssinriktning. Slutligen arbetar vi fortlöpande med att se över våra processer för att hitta effektiva och kvalitetssäkrade lösningar.

FEMÅRSÖVERSIKT OCH NYCKELTAL

tkr	2016	2015	2014	2013	2012
RESULTAT					
Premieintäkt	1 265 000	1 375 000	950 000	900 000	900 000
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	36 135	51 155	116 907	141 474	182 138
Övriga tekniska intäkter	833	268	452	474	59
Försäkringsersättningar	-1 473 743	-792 022	-1 124 972	-908 070	-942 475
Driftskostnader	-67 977	-89 335	-79 765	-41 567	-27 812
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	-239 752	545 066	-137 378	92 311	111 910
Återstående kapitalavkastning	-87 708	-44 073	-3 193	13 807	50 010
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-327 460	500 993	-140 571	106 118	161 920
Årets resultat	-70 126	-4 550	-3 571	0	30 557
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar inklusive kassa och bank (verkligt värde)	10 695 781	10 409 489	8 825 501	8 398 749	8 117 425
Försäkringstekniska avsättningar	7 953 006	7 299 830	7 317 537	6 901 202	6 661 000
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	1 352 310	1 422 436	226 986	230 557	230 557
Obeskattade reserver	1 494 042	1 733 042	1 227 499	1 364 499	1 259 253
Övervärden(+)/undervärden(-) i obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 185	-27	13 741	-64 137	-32 256
	2 853 537	3 155 451	1 468 226	1 530 919	1 457 554
varav uppskjuten skatt i konsolideringskapital	328 689	381 269	270 050	300 190	277 036
Kapitalbas ¹⁾		3 155 478	1 454 485	1 595 056	1 489 810
Erforderlig solvensmarginal ¹⁾		354 076	354 076	326 244	317 615

	2016	2015	2014	2013	2012
NYCKELTAL					
Skadeförsäkringsrörelse					
Skadeprocent	116,5	57,6	118,4	100,9	104,7
Driftskostnadsprocent	5,4	6,5	8,4	4,6	3,1
Totalkostnadsprocent	121,9	64,1	126,8	105,5	107,8
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning %	-0,4	0,1	1,3	1,8	2,8
Totalavkastning %	-0,3	0,1	1,4	1,7	4,1
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad %	226	229	155	170	162
SOLVENSRELATERADE UPPGIFTER ²⁾					
Kapitalbas, primärkapital	2 790 036	3 178 600			
Kapitalbas, tilläggskapital	1 265 000	-			
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet ³⁾	4 055 036	3 178 600			
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapital ³⁾	2 755 818	3 178 600			
Minimikapital ⁴⁾	689 310	639 107			
MCR-kvot ⁵⁾	4,00	4,97			
Solvenskapitalkrav ⁴⁾	2 685 296	2 470 790			
SCR kvot ⁵⁾	1,51	1,29			

- 1) Kapitalbas och erforderlig solvensmarginal för 2015 och tidigare är beräknat enligt Solvens I.
- 2) Solvensrelaterade uppgifter är beräknat enligt Solvens II. Jämförelsesiffror 2015 avser öppningsbalansen i Solvens II per 2016-01-01.
- 3) Beräknas enligt 7 kap. FRL.
- 4) Beräknas enligt 8 kap. FRL.
- 5) MCR-kvot respektive SCR-kvot är beräknat som respektive total medräkningsbar kapitalbas dividerat med minimikapital respektive solvenskapitalkrav.

FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Till bolagsstämmans förfogande står enligt balansräkningen 1 352 309 576 kr, varav årets resultat -70 126 325 kr.

Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:

I ny räkning överförs	1 352 309 576 kr
	<u>1 352 309 576 kr</u>

RESULTATRÄKNING

tkr	NOT	2016	2015
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGS- RÖRELSE			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	(3)	1 265 000	1 375 000
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	(4)	36 135	51 155
Övriga tekniska intäkter		833	268
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	(5)	-820 566	-809 729
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-653 177	17 707
		-1 473 743	-792 022
Driftskostnader	(6)	-67 977	-89 335
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-239 752	545 066
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-239 752	545 066
Kapitalavkastning, intäkter	(7)	17	12 653
Kapitalavkastning, kostnader	(8)	-51 590	-5 571
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-36 135	-51 155
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-327 460	500 993
Bokslutsdispositioner	(9)	239 000	-505 543
Resultat före skatt		-88 460	-4 550
Skatt på årets resultat	(10)	18 334	-
Årets resultat		-70 126	-4 550
Hänförligt till: Försäkringstagarna		-70 126	-4 550
TOTALRESULTAT			
Årets resultat		-70 126	-4 550
Totalresultat hänförligt till försäkringstagarna		-70 126	-4 550

BALANSRÄKNING

tkr	NOT	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	(11)	10 397 612	10 104 740
Fordringar			
Övriga fordringar		622	2 643
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	(12)	7 647	705
Kassa och bank		290 984	304 776
Uppskjuten skattefordran	(10)	18 334	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		109 940	62 200
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	(13)	17 495	4 216
SUMMA TILLGÅNGAR		10 842 634	10 479 280
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Garantikapital		1 200 000	1 200 000
Balanserat resultat		222 436	226 986
Årets resultat		-70 126	-4 550
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv		1 494 042	1 733 042
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för oreglerade skador	(14)(15)	7 953 006	7 299 830
Skulder			
Övriga skulder	(16)	29 093	9 274
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	(17)	14 183	14 698
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		10 842 634	10 479 280

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

—

tkr

EGET KAPITALRÄKNING 2016

	Garanti- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	1 200 000	226 986	-4 550	1 422 436
Resultatdisposition	-	-4 550	4 550	-
Årets resultat	-	-	-70 126	-70 126
Belopp vid årets utgång	1 200 000	222 436	-70 126	1 352 310

EGET KAPITALRÄKNING 2015

	Garanti- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	-	230 557	-3 571	226 986
Erhållet garantikapital	1 200 000	-	-	1 200 000
Resultatdisposition	-	-3 571	3 571	-
Årets resultat	-	-	-4 550	-4 550
Belopp vid årets utgång	1 200 000	226 986	-4 550	1 422 436

KASSAFLÖDES- ANALYS

tkr	2016	2015
Kassaflöde från försäkringsverksamheten		
Inbetalda premier	1 265 000	1 321 734
Utbetalda skador	-827 167	-816 089
Utbetalningar avseende driftskostnader	-62 495	-81 397
	375 338	424 248
Kassaflöde från placeringsverksamhet		
Erhållna räntebetalningar på räntebärande värdepapper	254 185	134 948
Köp (-) och försäljning (+) netto av värdepapper	-637 892	-1 806 174
	-383 707	-1 671 226
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Garantikapital	-	1 200 000
	-	1 200 000
Betald inkomstskatt	-5 423	-4 139
ÅRETS KASSAFLÖDE	-13 792	-51 117
Kassa och bank		
Kassa och bank vid årets början	304 776	355 893
Kassa och bank vid periodens slut	290 984	304 776
ÅRETS KASSAFLÖDE	-13 792	-51 117

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Företagsinformation

Denna årsredovisning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har upprättats och godkänts för publicering av styrelsen och verkställande direktören den 16 mars 2017 och planeras att föreläggas bolagsstämman den 10 maj 2017 för fastställande. Bolaget är ett svenskt ömsesidigt försäkringsbolag med säte och huvudkontor i Stockholm, Sverige. Adressen är Swedenborgsgatan 20A, 118 27 Stockholm och organisationsnumret är 516401-8557. Lof bedriver skadeförsäkringsverksamhet och den huvudsakliga verksamheten beskrivs i förvaltningsberättelsen. Rörelsen omfattar en verksamhetsgren (försäkringsklass 13, allmän ansvarighet) och avser direkt försäkring i Sverige.

Uttalande om överensstämmelse med tillämpade regelverk

Årsredovisningen för Lof är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 inklusive dess ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Ändrade redovisningsprinciper

Redovisningsprinciperna i bolaget är oförändrade jämfört med föregående år. Nya internationella redovisningsprinciper (IFRS) och förändringar av IFRS som antagits av EU samt lagar och förändringar i Finansinspektionens föreskrifter som ska tillämpas från 2016-01-01 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Nya redovisningsregler som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade redovisningsregler träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på företagets finansiella rapporter.

IFRS 9, Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IASB har genom IFRS 9 färdigställt ett helt "paket" av förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Paketet innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förut-sättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 2018-01-01 och tidigare tillämpning är tillåten.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för innehav i skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För innehav i eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden.

De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster.

IFRS 9, Finansiella instrument, klassificering och värdering har ett samband med val av tillämpning av principer för redovisning i den kommande redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17. Sambandet påverkar val av presentation av ränteeffekter i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat vid värdering av åtaganden hänförligt till försäkringsavtal.

Sambandet mellan redovisningsstandarderna har medfört att IASB gett ut en förändring av den nuvarande standarden för redovisning av försäkringsavtal, IFRS 4. Förändringen gavs ut i september 2016 och förväntas godkännas av EU under 2017. Förändringen medger två valmöjligheter för försäkringsföretag. Ett alternativ ("deferral approach") är att företag som bedriver försäkringsverksamhet, om vissa kriterier är uppfyllda, kan skjuta upp tillämpningen av IFRS 9. Det andra alternativet ("overlay approach") är att de försäkringsföretag som enligt IFRS 9 klassificerar finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen som under IAS 39 inte var klassificerade till verkligt värde via resultaträkningen medges en alternativ tillämpning av IFRS 9

Förändringen i nuvarande IFRS 4 har översiktligt analyserats och bolagets preliminära bedömning är att möjligheten att skjuta på tillämpningen kommer att utnyttjas givet att förändringen i IFRS 4 godkänns av EU.

IFRS 17, Ny standard för redovisning av försäkringsavtal

Utvecklingen av en ny redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal (IFRS 17) har pågått under flera år under ledning av International Accounting Standards Board (IASB). Standarden innebär en enhetlig internationell redovisningsstandard för redovisning av försäkringsavtal. Ett utkast till ny standard gavs ut 2010. I juni 2013 utfärdade IASB ett reviderat utkast till ny standard. Det reviderade utkastet har genomgått en remissrunda. IASB planerar att avsluta arbetet under 2016. En ny standard förväntas komma ut under första halvåret 2017, med tidigaste bedömt ikraftträdandedatum 2021-01-01.

Företaget bevakar utvecklingen men en konsekvensanalys avseende IFRS 17 har ännu inte

påbörjats. Bolaget avvaktar slutlig standard från IASB innan ett fördjupat arbete påbörjas.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Värderingsgrunder för upprättande av redovisningen

Redovisningen baseras på historiska anskaffningsvärden. De finansiella rapporterna och noterna presenteras i tusentals svenska kronor (tkr) om inte annat anges. Upplýsing læmnas om vilka värderingsmodeller som används när informationen som redovisas för verkligt värde endast görs i upplýsingssyfte.

Väsentliga överväganden och bedömningar som påverkar redovisningen

Vid upprättande av finansiella rapporter i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Bedömningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och som kan medföra väsentliga justeringar i de finansiella rapporterna kommenteras nedan.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna baseras på uppskattningar och bedömningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden under nästkommande år. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott i avsättningen för oreglerade skador, exklusive innevarande skadeår, redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat. Reservrisk och övriga försäkringsrisker kommenteras vidare i not 2 och en redogörelse för bolagets skadekostnadsutveckling de senaste åren finns i not 15.

Placeringsstillgångarna, som är bolagets största tillgångspost, har klassificerats såsom investeringar som hålls till förfall och har värderats till upplupet anskaffningsvärde. Kontroll görs löpande av att försättningar för principen följs. Den finansiella risken kommenteras vidare i not 2.

Nedan följer kommentarer till de för Löf viktigaste redovisningsprinciperna

TILLÄMPADE PRINCIPER FÖR POSTER I RESULTATRÄKNING

I resultaträkningen sker en uppdelning i resultatet för försäkringsrörelsen, det tekniska resultatet och det icke-tekniska resultatet, som i huvudsak är hänförligt till kapitalförvaltningen. Posterna som ingår i det tekniska resultatet avser till helt övervägande del företagets verksamhet som försäkringsgivare, det vill säga överföring av försäkringsrisk enligt definitionen i IFRS 4 Försäkringsavtal.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring som har inbetalats eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Premieinkomsten avser hela försäkringsperioden oavsett om premien är aviserad eller ej.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som ej intjänad premie i balansräkningen. Beräkning av avsättning för ej intjänad premie sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Kapitalavkastning

Den totala kapitalavkastningen redovisas i det icke-tekniska resultatet. En del av kapitalavkastningen förs över från kapitalförvaltningens resultat till tekniskt resultat för försäkringsrörelsen baserat på de genomsnittliga försäkringstekniska avsättningarna och en kalkylränta som motsvarar den genomsnittliga räntenivån på statsobligationer med en löptid på 10 år.

Försäkringsersättningar

Som försäkringsersättningar redovisas periodens kostnad för inträffade skador vare sig de är anmälda

till bolaget eller inte. De totala försäkringsersättningarna för redovisningsperioden omfattar under perioden utbetalda försäkringsersättningar, förändringar i avsättningar för oreglerade skador samt kostnader för skadereglering.

Driftskostnader

Det tekniska resultatets redovisade driftskostnader för perioden uppdelas på driftskostnader för skadereglering och kostnader för övrig försäkringsteknisk verksamhet. I den icke-tekniska redovisningen av kapitalavkastningen ingår driftskostnader för finansförvaltningen. Driftskostnader för skadereglering redovisas bland försäkringsersättningar i resultaträkningen. Driftskostnaderna avser både direkta och indirekta kostnader och indelas utifrån följande funktioner; Skadereglering, Administration och Kapitalförvaltning.

Pensionskostnader, pensionsförpliktelser och andra ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser omfattar pensionsplaner genom kollektivavtal och socialförsäkringslagar samt genom individuellt avtal för vd. Det förekommer både förmåns- och avgiftsbestämda planer. Löf redovisar samtliga pensionsplaner som avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionskostnaden utgörs av den premie som erläggs för tryggnad av pensionsförpliktelserna. Enligt kollektivavtalet erbjuds ett fåtal anställda att erhålla pension vid 62-års ålder. Avgiften kostnadsförs när möjligheten utnyttjas. Utöver externt regelmässigt reglerade pensionspremier erbjuder Löf medarbetare att löneväxla mot pensionssparande.

Skatt

Företagets skatt för perioden utgörs av aktuell och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som hänförs till periodens skattepliktiga resultat. Inkomstskatten under året var 22,0 procent av den beskattningsbara inkomsten. Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattepliktiga värde och dess bokförda värde. Uppkomna skattemässiga underskott redovisas som uppskjutna skattefordringar om de är väsentliga och det bedöms sannolikt att de kan utnyttjas mot skattemässiga överskott i framtiden. Aktuell och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen.

Obeskattade reserver

Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet att genom avsättning till obeskattade reserver

minska årets beskattningsbara resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken obeskattade reserver.

TILLÄMPADE PRINCIPER FÖR POSTER I BALANSRÄKNINGEN

Ingen kvittning sker mellan finansiella tillgångar och skulder. Inga avtal om kvittning finns som föranleder upplysning enligt IFRS 7.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Placeringstillgångarna har klassificerats såsom investeringar som hålls till förfall och har värderats till upplupet anskaffningsvärde. Inga försäljningar har skett under året och bolaget bedömer att samtliga nuvarande innehav kommer att kunna hållas till förfall.

Fordringar

Fordringar har klassificerats såsom lånefordringar och kundfordringar och redovisas till det belopp som förväntas inflyta. Avsättning för osäkra fordringar görs normalt utifrån en individuell värdering av fordran.

Materiella tillgångar

Inventarier, huvudsakligen kontorsutrustning, redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningarna redovisas linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod är fem år för alla inventarier.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden och har klassificerats som lånefordringar och kundfordringar.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador inklusive reserv för skadebehandlingskostnader och motsvarar förpliktelserna enligt ingångna försäkringsavtal.

Samtliga avtal är klassificerade som försäkringsavtal enligt IFRS 4.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen för ej intjänade premier beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån har bedömts som otillräcklig ska den enligt ovan beräknade avsättningen för ej intjänade premier för vid redovisningsperiodens slut gällande försäkringar förstärkas med en avsättning för kvardröjande risker avseende perioden fram till nästa förfalldag. Hela premien för ett verksamhetsår betalas in i januari varje år och tjänas in under året pro rata temporis. Detta medför att avsättningen för ej intjänade premier är lika med noll per 2016-12-31.

Avsättning för oreglerade skador

Med avsättning för oreglerade skador menas värderingen av Löfs ansvar för försäkringsfall, förvaltningskostnader och andra kostnader under resten av avtalsperioden för de löpande försäkringarna samt inträffade oreglerade försäkringsfall och kostnaderna för regleringen av dessa. Hur avsättning för oreglerade skador ska genomföras anges i *Policy för reservsättning*. Policyn beslutas av Löfs styrelse.

De försäkringstekniska avsättningarna är summan av avsättningar för ej intjänade premier och oreglerade skador. Avsättningarna för ej intjänade premier ska täcka förväntade skadekostnader och driftskostnader under den återstående löptiden för gällande försäkringsavtal. Skadeersättningar betalas ut efter att en skada inträffat och anmälts till Löf. Detta gör att det även är nödvändigt att göra avsättningar för oreglerade skador.

Försäkringstekniska avsättningar innehåller alltid en grad av osäkerhet eftersom avsättningarna är en prognos av de framtida skadeersättningarna.

Samtliga beräkningar av avsättningarna görs med hjälp av vedertagna aktuariella och statistiska metoder:

- Avsättningar för kända men oreglerade skador görs i enlighet med vad som specificeras i det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. Under de första 24 månaderna efter ett ärendes anmälningsdatum tillämpar Löf schablonreserver som är beräknade av chef för aktuariefunktionen för varje reservtyp.

- I beräkningen av reserver för livräntor används antaganden om livslängd och dödlighet. Hånsyn tas till den skadelidandes ålder och kön. Även andra faktorer med inverkan på livslängd och dödlighet beaktas. Värderingen av livränteatagandet i Löf grundas på en fullständig kassaflödesuppdelning, där varje sannolikhetsvägd livränteutbetalning diskonteras med en relevant räntesats. Varje ingående antagande om diskonteringsränta, indexering, och dödlighet anges uttryckligen.
- Avsättningar för inträffade men ej rapporterade försäkringsfall (IBNR) beräknas av bolagets aktuariefunktion. För beräkningarna används vedertagna försäkringsmatematiska metoder, såsom Chain-Ladder.
- Avsättning för ej intjänade premier görs i förhållande till aktuell tidsperiod, baserat på hur mycket av de avtalade premierna som tjänats in.

För skadelivräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder vilket innebär att följande antaganden görs:

- dödlighet; generationsdödlighet enligt tryggnadsgrunder används. För svåra barnskador tillämpas en åldersförskjutning av dödligheten.
- kommande värdesäkring; styrs av lagen om ändring av skadeståndslivräntor samt marknadens inflationsförväntningar.
- diskonteringsräntekurvan är fastställd i enlighet med FFFS 2013:23.

Diskonteringsräntekurvan baseras på gällande marknadsnoteringar för ränteswappar som handlas på aktiva marknader och marknadsnoteringarna justeras för kreditrisk. Räntesatsen är vald med utgångspunkt från löptiden på de kassaflöden som ska värderas och den valuta som Löfs åtaganden betalas i. Den beräknade diskonteringsräntekurvan kontrolleras mot den räntekurva som Finansinspektionen publicerar.

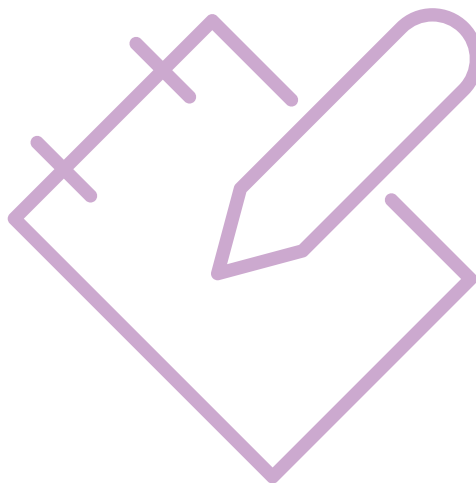
TILLÄMPADE PRINCIPER FÖR KASSAFLÖDES-ANALYS

Metodbeskrivning

Bolaget tillämpar direkt metod för verksamheternas kassaflöden. Detta betyder att inbetalningar respektive utbetalningar anges brutto och specificeras under delrubriker i kassaflödesanalysen. Analysen har sin grund i de poster i resultaträkningen som har direkt koppling till externa betalningsflöden. Dessa poster justeras sedan i analysen med periodens förändringar i balansräkningen för de poster som har direkt anknytning till resultatposten i fråga.

Redovisande poster

Under rubriken Kassaflöde från försäkringsverksamheten redovisas kassaflöden från inbetalda premier, utbetalda skador samt utbetalningar avseende driftskostnader. Under rubriken Kassaflöde från placeringsverksamheten redovisas kassaflöden från betalda och erhållna räntor, erhållna utdelningar och från investeringar och försäljningar av placerings-tillgångar. Under rubriken Kassaflöde från finansieringsverksamheten redovisas kassaflöden från betalningar som medför förändringar i storleken på och sammansättningen av företagets eget kapital. Kassa och bank består av banktillgodoavanden.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Försäkringsverksamhet innebär risktagande. Kunskap om de risker bolaget är eller kan komma att exponeras mot och ett väl fungerande system för riskhantering är av central betydelse för att en verksamhet ska kunna bedrivas tillfredsställande.

Nedanstående not beskriver Löfs riskhantering på övergripande nivå och för de enskilda riskkategorier Löf är exponerade mot.

RISKHANTERINGSSYSTEMET

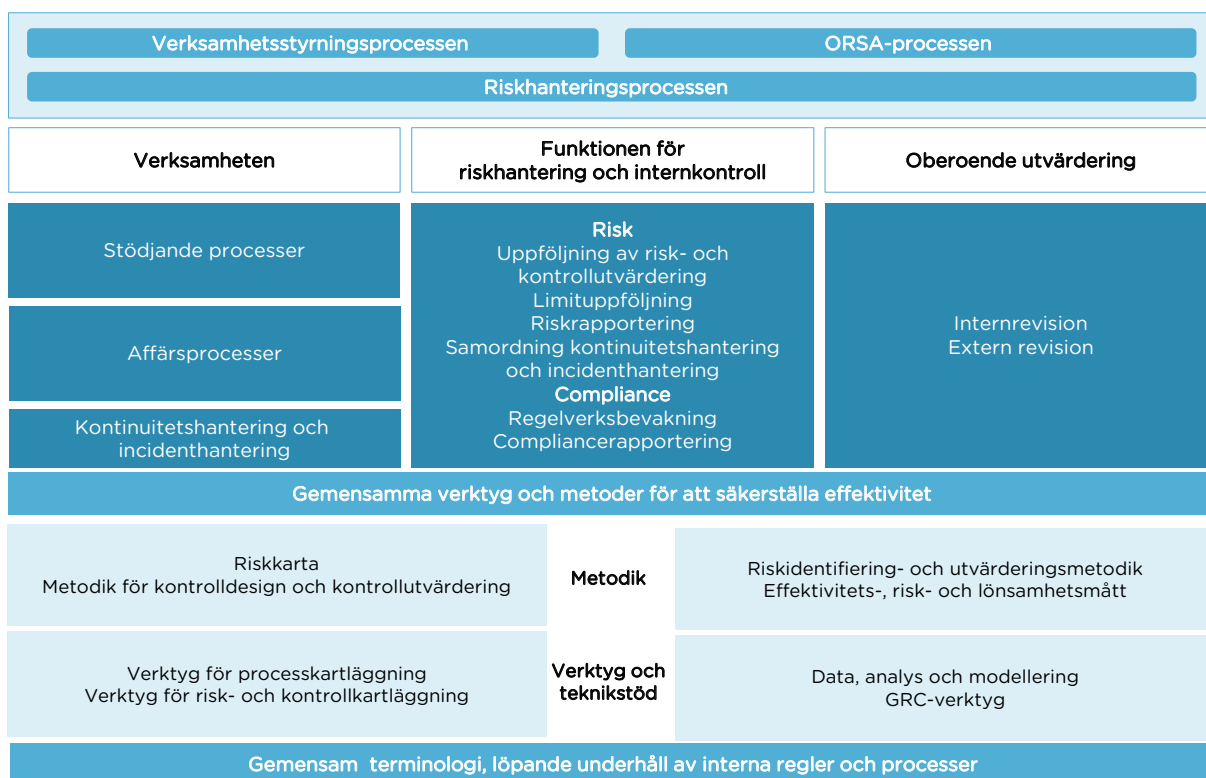
Riskhantering inom Löf utgör en central del av Löfs företagsstyrningssystem. Det övergripande syftet med riskhanteringen är att säkerställa att Löf alltid ska kunna uppfylla sina åtaganden mot kunderna.

Löfs riskhanteringssystem är integrerat med Löfs internkontrollsystem. Centralt är att Löf arbetar processbaserat, att Löf använder en företagsövergripande metodik för riskanalys, att roller ska vara väl definierade och rapporteringsvägarna ska vara tydliga och okomplicerade.

Löfs riskhanterings- och internkontrollsystem utgår i betydande utsträckning från det processbaserade arbetssättet. Risk- och kontrollutvärderingar i bolagets kritiska processer utgör grunden för bedömning av Löfs risker samt för kvaliteten på den interna kontrollen.

Löfs integrerade kontrollsystem ska säkerställa att verksamheten är effektiv i förhållande till de mål som finns uppsatta, att de risker som Löf är exponerat för omhändertas, att det finns pålitlig finansiell respektive icke-finansiell information samt att Löf efterlever relevanta lagar och regler.

Figur 1: Sammanfattning av Löfs riskhanterings- och internkontrollsystem

ANSVAR OCH ROLLER INOM RISKHANTERINGEN

Löfs styrelse fastställer policyer och överordnade regler och principer för bolagets riskhantering och tar regelbundet emot rapportering om bolagets risker. Beredningen av ärenden avseende framtagande av finansiell information, bolagets egna risk- och solvensbedömning (ORSA), riskhantering och internkontroll sker i styrelsens finans- och revisionsutskott. Vd ansvarar för den operativa verksamheten och därmed för att de interna reglerna införlivas i verksamheten och för att Löf vid var tid har en fungerande riskhantering.

Risikommittén är vds forum för risk- och solvensfrågor och är beredande och rådgivande vid beslut kring risk- och solvensfrågor. I risikommittén ingår delar av företagsledningen samt riskchef och complianceansvarig.

Aktuariefunktionen ska samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna. I ansvaret ingår att bistå vd och styrelsen i frågor avseende beräkningar och bedömningar av premier, försäkringstekniska avkastningar och värdering av försäkringsrisker.

För stärkt riskhantering och intern styrning och kontroll har vd den självständiga funktionen för riskhantering och internkontroll vilken innefattar riskchef och riskcontroller samt complianceansvarig. Då funktionen ska bedriva sitt arbete objektivt och självständigt och därmed fritt från påverkan från andra funktioner i verksamheten är funktionen organisatoriskt placerad direkt under vd. Riskchef är chef för funktionen men har endast ett personaladministrativt ansvar för complianceansvarig. För att förebygga potentiella intressekonflikter regleras complianceansvarigs arbete av egna styrdokument och complianceansvarig rapporterar direkt till vd och styrelse.

Riskchefen ansvarar för Löfs självständiga riskkontroll samt den interna risikrapporteringen på aggregerad nivå till styrelse och vd. Riskchefens arbete syftar till att stödja vd och företagsledningen i att effektivt hantera riskkontroll genom att övervaka att bolagets aktiviteter inom riskhantering sker enligt uppsatta regler och rutiner samt att granska och utmana det arbete som utförs inom verksamheten. Riskchefen har även en koordinerande och sammanställande roll i Löfs ORSA-bedömning och ansvarar

för att samordna Löfs kontinuitetsshantering (delegerat till riskcontroller).

Complianceansvarig ska säkerställa efterlevnad och uppföljning av relevanta externa och interna lagar och regler. Complianceansvarig ska även informera och ge råd till verksamheten, vd och styrelse i frågor om regelefterlevnad, ge stöd vid identifiering och bedömning av sådana compliancerisker samt bistå i utformningen av interna regler.

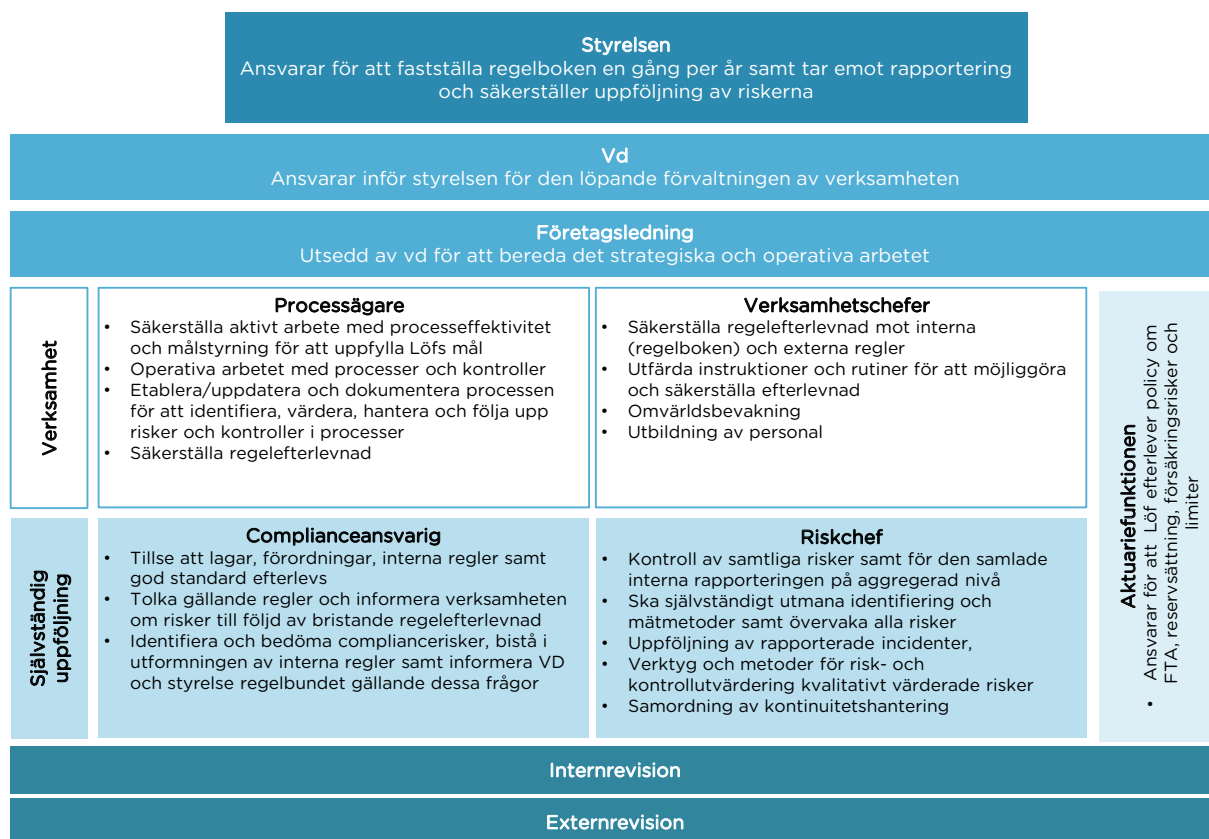
Complianceansvarig har både en stödjande och en kontrollerande roll och ska bedriva sitt arbete riskbaserat, objektivt och självständigt. Complianceansvarig är tillika personuppgiftsombud vilket innebär ansvar att påpeka eventuella brister i behandlingen av personuppgifter för den personuppgiftsansvarige (vd).

Internrevision är en fristående, oberoende och objektiv kontrollfunktion som är direkt underställd Löfs styrelse. I uppdraget ingår att granska och utvärdera bolagets styrning och kontroll med hänseende till de risker bolaget omfattas av och att ge rekommendationer om förbättringar. Internrevision rapporterar till styrelse och finans- och revisionsutskott avseende genomförda internrevisionsgranskningar.

Den löpande riskhanteringen bedrivs i den operativa verksamheten genom utförande av kontroller. Processägare har ett särskilt ansvar för att säkerställa att det operativa arbetet inom processen bedrivs effektivt.

Nedanstående figur (se nästa sida) visar de övergripande rollerna inom Löfs riskhanterings- och internkontrollsystem.

Figur 2: Övergripande roller och ansvar inom styrning samt riskhanterings- och internkontrollsystemet

RAMVERK FÖR RISKSTYRNING

Löfs ramverk för riskstyrning utgår från bolagets riskkapacitet, riskaptit och solvensmål som fastställts av styrelsen. Riskaptiten bryts ner i risktoleranser för de olika riskkategorierna som bolaget är exponerat för och i limiter för enskilda risker.

Riskkapacitet

Riskkapacitet avser den största möjliga risknivå som bolaget kan utsättas för utan att bryta mot regulatoriska krav. Följande gränser ska särskilt beaktas i arbetet med risk- och kapitalhantering på Löf:

- att Löf inte klarar att ha en SCR-kvot lägre än 100 % under mer än sex månader
- att Löf inte klarar att ha en MCR-kvot lägre än 100 % under mer än tre månader

Riskaptit

Riskaptiten fastställs av styrelsen och anger ramarna för Löfs risktagande på övergripande nivå. Löfs riskaptitformulering är följande:

- Risntagande ska begränsas så att det är förenligt med att uppnå Löfs vision att skydda försäkringstagarnas intressen och betala ut ersättning till dessa i tid.
- Löf ska primärt vara exponerat mot försäkringsrisk då försäkringsrisk är en given konsekvens av bolagets affär. Löf ska eftersträva att begränsa exponeringen mot övriga riskkategorier.
- Löf ska ha en kapitalbas som vid var tid och med god marginal uppfyller gällande regler och myndighetskrav, i enlighet med ägardirektivet.

Solvensmål

Löfs solvensmål baseras på bedömningen av det totala solvensbehovet som görs inom ramen för ORSA. Solvensmålet anger mot vilket intervall som Löf långsiktigt styr solvenskvoten. Löfs solvensmål är följande:

- Löf ska eftersträva en solvenskapitalkvot (SCR-kvot) inom intervallet 150-200 %

Risktolerans

Risktoleransnivåer fastställs av styrelsen och utgör ramarna för Löfs riskexponering per riskkategori. Risktolerans har för riskkategorier där det bedömts som lämpligt uttryckts i termer av solvenskapitalkrav enligt standardformeln. För riskkategorier där Löf använder kvalitativa metoder för riskvärdering har andra mått använts. Då Löfs försäkringsrisk följer av Löfs uppdrag, vilket är lagstyrt, har ingen risktolerans fastställts för solvenskapitalkravet för försäkringsrisk.

Risklimiter

Risklimiter är tröskelvärden för enskilda risktyper eller risker. Särskilt gäller detta för placeringsverksamheten och de limiter som fastställts för exponering mot tillgångsslag eller enskilda emittenter. Risklimiter ska vara utformade på sådant vis att de bidrar till styrning av Löfs risktagande i linje med vad som impliceras av Löfs risktoleransnivåer och riskaptit.

RISKHANTERINGSPROCESSEN

Löfs riskhanteringsprocess utgör en viktig del av bolagets riskhantering. Målet med riskhanteringsprocessen är att verksamhetens materiella risker ska *identifieras, värderas, hanteras, följas upp* och *rapporteras* på ett tillfredsställande sätt. På övergripande nivå är processen gemensam för samtliga riskkategorier.

Identifiera

Identifiering av risker syftar till att upptäcka de väsentliga risker som Löf är exponerade mot på kort sikt såväl som i ett framåtblickande perspektiv. Identifiering och kategorisering av risker görs med Löfs riskkarta som grund.

Värdera/Mäta

Metodiken för att värdera risker är beroende av riskkategori och risktyp. Värdering av risker ska ske genom kvantitativa och/eller kvalitativa metoder som beskrivs i respektive riskkategoris styrdokument.

Hantera

Hantering av risker är avhängigt riskens natur och ingår som en naturlig del av den operativa verksamhetens löpande arbete genom utförande av kontroller etc. För samtliga riskkategorier gäller att hänsyn tas till riskexponeringen i förhållande till risktolerans. Om riskexponeringen bedöms överstiga önskade nivåer ska riskreducerande åtgärder identifieras och implementeras.

Följa upp

Uppföljning av risker ska ske mot angivna limiter/riskindikatorer för respektive riskkategori. Ansvaret för uppföljning ligger dels inom den operativa verksamheten där det åligger processägare att säkerställa att uppföljningen är tillfredsställande. Löfs självständiga kontrollfunktioner inom funktionen för riskhantering och internkontroll (riskkontroll respektive compliance) ansvarar i sin tur för att självständigt granska och utmana verksamhetens uppföljningar.

Rapportera

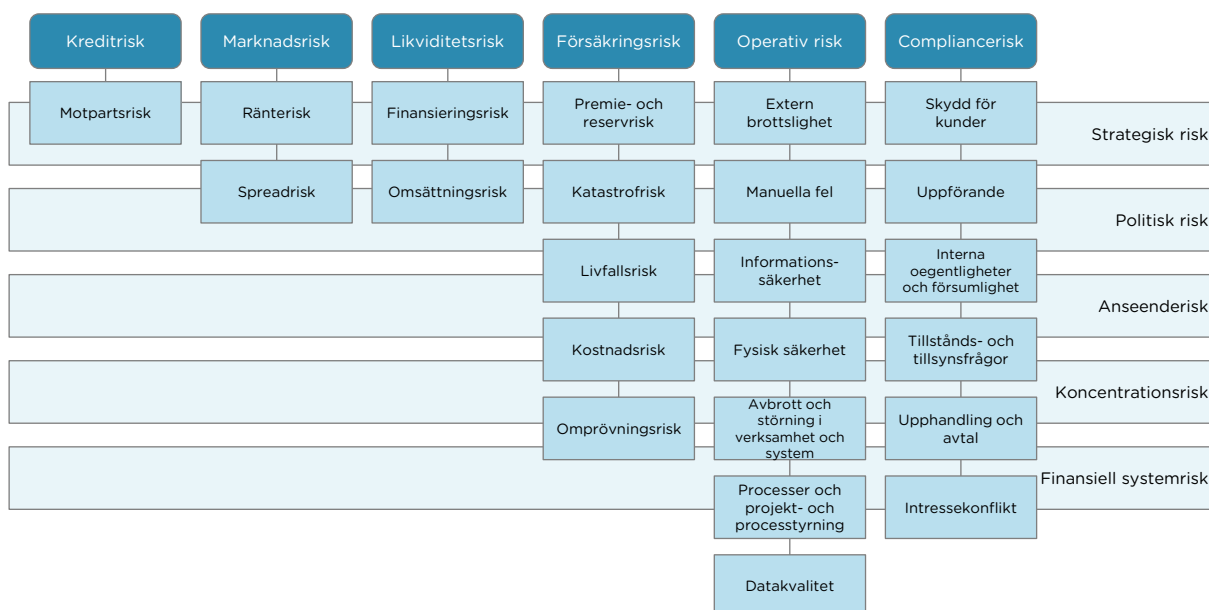
Riskexponering och presentation av riskhantering rapporteras till vd och styrelse i enlighet med var riskkategoris beslutade periodicitet och på ett sådant sätt att vd och styrelse får en allsidig bild av bolagets riskprofil och av enskilda väsentliga risker.

Styrelsen följer upp bolagets risker och att riskhanteringen fungerar tillfredsställande genom att begära och erhålla rapportering från dels chef för aktuariefunktionen, finans- och ekonomichef och övriga verksamhetschefer och dels från funktionen för riskhantering och internkontroll (riskkontroll respektive compliance).

RISKKATEGORISERING OCH RISKPROFIL

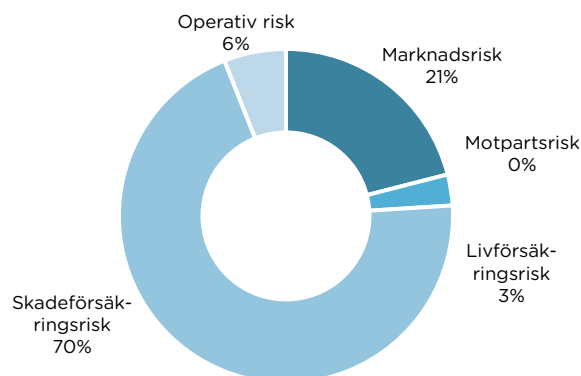
För att skapa en gemensam bild av de risker som verksamheten är exponerad mot delas risker in i riskkategorier, vilka kan ha underliggande risktyper som ytterligare definierar olika aspekter av risken.

Figur 3: Definierad riskkarta med riskkategorier och tillhörande risktyper

Löfs kapitalkravsrelaterade riskprofil är tydlig. De huvudsakliga drivarna av kapitalkrav utgörs av skadeförsäkringsrisk (primärt i form av premie- och reservrisk) och marknadsrisk (primärt i form av ränterisk).

Figur 4: Fördelning av Solvenskapitalkrav per riskkategori 2016-12 -31

SOLVENSKAPITALKRAV OCH TILLGÄNGLIGT KAPITAL

Löf använder sig av standardformeln enligt Solvens II för att beräkna solvenskapitalkraven (SCR). Solvenskapitalkvoten per 2016-12-31 är 151 (129)% och ligger därmed inom solvensmålets eftersträlvade intervall. Tabellen nedan visar solvenskapitalkrav och kapitalbas för Löf per 2016-12-31 och föregående årsskifte:

Kapitalkrav enligt Solvens II-standardmodell (mkr)

	2016	2015
Solvenskapitalkrav (SCR)	2 685	2 471
Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet	4 055	3 179
Överskott kapital kontra SCR	1 370	708
Solvenskapitalkvot (%)	151	129

RISKHANTERINGEN PER RISKKATEGORI

I de följande avsnitten ges närmare beskrivningar av Löfs risker samt av riskhanteringen för respektive riskkategori. För varje riskkategori ges en definition av riskkategorin och underliggande risktyper samt uppgifter om Löfs exponering i de fall denna bedöms möjlig att kvantifiera. Riskkategorierna *Kreditrisk*, *Marknadsrisk* och *Likviditetsrisk* beskrivs under den övergripande rubriken *Finansiella risker*.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Premierisk och katastrofrisk

Definition av risktyperna:

- Premierisk är risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsteknisk avsättning till följd av variationer i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna samt tidpunkter och belopp för skadeförsäkringsersättningar avseende försäkrings-skador som inte har inträffat vid balansdagen.
- Katastrofrisk är risken för förlust eller negativ förändring av värdet av den försäkringstekniska avsättningen till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om extrema eller exceptionella händelser.

Löf har koncession (tillstånd) att teckna försäkring avseende allmänt ansvar. Löf ska endast meddela försäkring till landstingen och regionerna och har som uppgift att meddela patientförsäkring enligt patientskadelagen och ansvarsförsäkring för patientskador i hälso-, sjuk- och tandvården.

Skadekostnaderna kan avvika från den förväntade nivån på grund av slumpmässiga variationer samt till exempel ändringar i beräkningspraxis till följd av rättslig prövning och att tiden till dess en skada är slutreglerad är väldigt lång för vissa skadetyper.

Premiebestämning

Hur premierna ska bestämmas anges i *ORSA-policyn*. Policyn beslutas av Löfs styrelse. Premierna för varje försäkringsår beslutas av styrelsen minst en gång per år inom ramen för ORSA. Styrelsen fattar också beslut om tilläggspremier vid behov. Premier-na beräknas av chef för aktuariefunktionen.

Landstingen och regionerna faktureras en premie som ska täcka bolagets kostnader samt bidra till uppbyggnad av kapitalbasen för att möta solvenskraven. Om premieinbetalningen visar sig otillräcklig äger Löf enligt försäkringsavtalen med respektive landsting och region rätt att fakturera tilläggspremie

under löpande kalenderår, dock högst en gång per kalenderår. I bolagsordningen anges att delägarna (landstingen och regionerna) svarar som juridiska personer var för sig för bolagets förbindelser, envar till ett belopp motsvarande tio gånger den premie de haft att erlægga under det år förlusten uppkommit.

För att säkerställa att premienivån är tillräcklig är uppskattningen av den förväntade omfattningen och frekvensen av försäkringsskadorna av väsentlig betydelse.

Riskhantering avseende premie- och katastrofrisk
Policy för tecknings- och återförsäkringsrisker anger ramar för tecknande av försäkring och hantering av försäkringsrisker. Policyn beslutas av Löfs styrelse.

Vd ansvarar för att Löfs försäkringsverksamhet och skadehantering bedrivs på lämpligt vis utifrån de ramar och anvisningar som styrelsen fastställer. Vd har mandat att fastställa regler och limiter för försäkringsverksamheten och reservsättningen, så länge dessa inte bryter mot tillämpliga lagar, regelverk eller mot av styrelsen fastställda regler och limiter. Chef för aktuariefunktionen ansvarar för att utveckla lämpliga mått för försäkringsrisker samt för att ta fram en metod och definition för dessa.

Bolagets ansvarighet är enligt lag, bolagsordning respektive försäkringsvillkor begränsad för varje skadehändelse till 1 000 gånger det prisbasbelopp, enligt socialförsäkringsbalken (2010:110), som gäller när ersättningen bestäms, samt för varje skadad patient till 200 gånger detta prisbasbelopp för varje skadehändelse. För skador som inträffat till och med 1996 gäller andra maximala ersättningsbelopp. Styrelsen kan bevilja överskridande av maximibeloppen för att tillförsäkra patient som fått kroppsskada/ personskada skälig levnadsstandard enligt definition som bestäms av styrelsen. Denna rätt har delegerats till bolagets vd.

Löfs försäkringsrisker ska regelbundet mätas och rapporteras till styrelsen. Chef för aktuariefunktionen ansvarar för att säkerställa att det finns rutiner för den regelbundna rapporteringen. Mätningarna av försäkringsrisk omfattar bland annat ändringar i skadeutbetalningar på grund av ändringar i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna, samt ändring i tidpunkter och belopp för skadeersättningarna.

Löf har ingen mottagen eller avgiven återförsäkring.

Reservrisk och övriga försäkringsrisker

Definition av risktyperna:

- Reservrisk är risken för förlust till följd av negativt utfall vid avvecklingen av avsättningarna för oreglerade skador.
- Livfallsrisk är risken för förlust eller negativ förändring av den försäkringstekniska avsättningen till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande dödlighet, om minskad dödlighet leder till att den försäkringstekniska avsättningens värde ökar.
- Kostnadsrisk är risken för förlust eller negativ förändring av den försäkringstekniska avsättningen till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitetsgrad beträffande driftskostnaderna för skadebehandling.
- Omprövningsrisk är risken för förlust eller negativ förändring av den försäkringstekniska avsättningen till följd av ändrade nivåer och trender beträffande omprövningar av fastställda skadelivräntor på grund av ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos de försäkrade.

De försäkringstekniska avsättningarna är 7 953 (7 300) mkr. Vid årsskiftet utgörs dessa endast av avsättning för oreglerade skador. De oreglerade skadorna är exponerade mot reservrisk och kostnadsrisk. Av avsättningarna för oreglerade skadorna utgörs 1 848 (1 700) mkr av fastställda livräntor. De fastställda livräntorna är exponerade mot livfallsrisk och omprövningsrisk. 2 109 (1 598) mkr av de oreglerade skadorna utgörs av ej fastställda livräntor.

Riskhantering avseende reservrisk och övriga försäkringsrisker

Styrelsen ansvarar för Löfs balansräkning inklusive de försäkringstekniska avsättningarna och det är chef för aktuariefunktionens roll att rekommendera storleken på de försäkringstekniska avsättningarna. Chef för aktuariefunktionen ansvarar för att beräkningen av maskinell reserv genomförs enligt anvisad metod och att IBNR och skaderegleringsreserv beräknas enligt anvisningarna i *Policy för reservsättning*. Chef för aktuariefunktionen ansvarar för att det finns tillräckliga rutiner och kontroller upprättade för reservsättningsprocessen och att dualitet uppnås i kritiska moment. *Riktlinje för aktuariefunktionen* anger hur Löfs aktuariefunktion är organiserad och beskriver dess roll, ansvar och arbetsuppgifter. Aktuariefunktionen utgörs av chef för aktuariefunktionen som är direkt underställd vd och ansvarar för funktionens övriga medarbetare. Chef för aktuariefunktionen ska samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna. Chef för aktuariefunktionen ska bistå styrelsen och på eget initiativ rapportera till styrelsen i frågor avseende metoder, beräkningar och bedömningar av de försäkringstekniska avsättningarna, värderingen av försäkringsriskerna och solvensbehoven.

I samband med bokslutet analyserar chef för aktuariefunktionen väsentliga avvikelser i avvecklingsresultatet. Chef för aktuariefunktionen gör årligen en bedömning om metoderna för de försäkringstekniska avsättningarna fortsatt är lämpliga. Analysen omfattar ändringar i tidpunkter, frekvens och svårighetsgrad för de försäkrade händelserna samt tidpunkter och belopp för skadeförsäkringsersättningarna.

Risicanalys för försäkringsrisker

En känslighetsanalys av premierisken per 31 december 2016 visas i tabell 1.

Tabell 1 - Känslighetsanalys, premierisk
(mkr)

Inverkan på vinst före skatt	2016	2015
+/- 1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/- 15	+/- 9
+/- 5 % förändring i premienivån	+/- 63	+/- 69
+/- 5 % förändring i försäkringsersättningar	+/- 74	+/- 40

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i väsentliga antaganden. Känslighetsanalysen i tabell 2 har genomförts genom att mäta bruttoeffekten (exklusive skadelivräntor och avsättning för framtida skaderegleringskostnader), resultat före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har inte tagits.

En känslighetsanalys av reservrisken per 31 december 2016 visas i tabell 2 och 3.

Tabell 2 - Känslighetsanalys, reservrisk skadeförsäkring
(mkr)

Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2016				
Försäkringstekniska avsättningar		5 629		
Genomsnittlig skadekostnad	+ 10 %	6 192	-563	-563

Känslighetsanalysen i tabell 3 har genomförts genom att mäta bruttoeffekten (exklusive skadelivräntor och avsättning för framtida skaderegleringskostnader), resultat före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har inte tagits.

Tabell 3 - Känslighetsanalys, reservrisk skadelivräntor
(mkr)

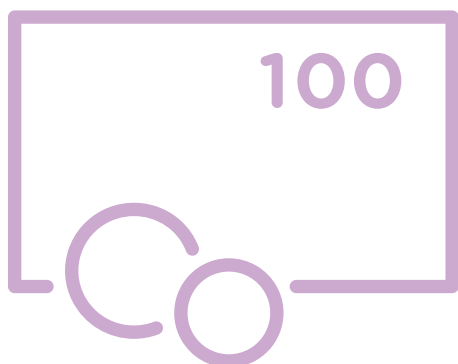
Antagande	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2016				
Försäkringstekniska avsättningar		1 848		
Ökad livslängd	- 20 %	1 912	-64	-64
Sänkt ränta	- 1 % enhet	2 058	-210	-210
Ökad inflation	+ 1 % enhet	2 087	-239	-239

FINANSIELLA RISKER

Löf placerar sina tillgångar i enlighet med den *Placeringspolicy* som fastställts av Löfs styrelse. Det övergripande målet för Löfs placeringsverksamhet är att placera tillgångar på sådant vis att de bidrar till ett stabilt resultat med låg risk. Syftet med placeringsverksamheten är att säkerställa att Löf vid var tid har tillräckligt med tillgångar och likviditet för att täcka sina samlade finansiella åtaganden.

Placeringsverksamheten ska bedrivas ansvarsfullt och i linje med den eftersträlvade risknivån, på så vis att den främjar försäkringstagarnas gemensamma bästa intresse. Placeringarna ska ske på sådant sätt att de garanterar god säkerhet, kvalitet, åtkomst och likviditet för portföljen som helhet samt vara i enlighet med de etiska placeringsreglerna. Placeringarna ska göras med hänsyn till vid var tid rådande läge på finansmarknaden.

Löfs placeringsverksamhet är via ett diskretionärt förvaltningsuppdrag utlagd på Swedbank Robur Fonder AB. Finans- och ekonomichef skall säkerställa att placeringsverksamheten inklusive placeringsrisker hanteras inom den av policyn givna mandat och fastställda ramar. Riskfunktionen genomför självständig uppföljning av exponeringar mot fastställda limiter. Rapportering rörande kapitalförvaltningen och finansiella risker sker regelbundet till vd och styrelse. Eventuella limitöverträdelser skall rapporteras omgående.

Tabell 4 - Finansiella tillgångar och skulder (mkr)

Bokfört värde	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10 398	10 105
Övriga fordringar	1	2
Kassa och bank	291	305
Upplupna intäkter	109	62
Summa finansiella tillgångar	10 799	10 474
Skulder		
Övriga skulder	27	7
Upplupna kostnader	6	7
Summa finansiella skulder	33	14

För verkligt värde avseende obligationer och andra räntebärande värdepapper se not 11. För övriga finansiella tillgångar och skulder bedöms bokfört värde vara verkligt värde.

Ansvar och roller

Vd

Vd ansvarar för att Löfs placeringsverksamhet bedrivs på lämpligt vis utifrån de ramar och anvisningar som styrelsen fastställer. Vd får delegera mandat för utförande av aktiviteter men behåller själv ansvar för utförandet.

Finans- och ekonomichef

Vd har uppdragit åt finans- och ekonomichef att hantera placeringsverksamhetens operativa förvaltning. Finans- och ekonomichef ska säkerställa att placeringsverksamheten inklusive placeringsrisker hanteras inom givna mandat och fastställda ramar. Finans- och ekonomichef ansvarar för portföljens taktiska allokering, för val av placeringar utifrån fastställda ramar samt för att omallokering av portföljen sker vid behov.

Riskchef

Riskchef ska säkerställa att risker inom placeringsverksamheten är identifierade, att rätt värderingsmetoder används och att riskerna hanteras, följs upp och rapporteras på lämpligt sätt. Riskchefen ska rapportera resultatet av sina kontroller till vd, finans- och ekonomichef och funktionen för compliance.

Complianceansvarig

Complianceansvarig ansvarar för att en sammanfattande bedömning av kontrollmiljön i den utlagda kapitalförvaltningsverksamheten rapporteras till styrelsen årligen. Den sammanfattande bedömningen är baserad dels på processägarnas egna risk- och kontrollutvärderingar och dels på underlag sammanställt från samrådsmöten med kapitalförvaltare, riskchef och finans- och ekonomichef.

Risker i placeringsverksamheten

Löfs placeringsverksamhet består uteslutande av räntebärande placeringar med tydlig inriktning att bedriva förvaltning till låg risk.

Tabell 5 - Räntebärande placeringar per sektor

	2016	2015
Bank	5 %	2 %
Säkerställda obligationer (Bostad)	38 %	30 %
Företag	7 %	2 %
Offentlig sektor	50 %	66 %
Summa	100 %	100 %

Risker där Löf inte har en exponering

Löf får inte göra placeringar i aktier eller fastigheter, vilket innebär att Löf inte har en exponering mot risker relaterade till aktier och fastigheter.

Löf får dessutom endast göra SEK-denominerade placeringar. Detta innebär att Löf inte har någon exponering mot risker relaterade till valuta.

Marknadsrisk

Marknadsrisk avser risken för förlust eller negativ förändring avseende den finansiella ställningen som direkt eller indirekt orsakas av svängningar i nivå eller volatiliteten när det gäller marknadspriserna för tillgångar, skulder och finansiella instrument.

Löf indelar marknadsrisk i de underliggande risktyperna ränterisk och spreadrisk. Även den övergripande riskkategorin koncentrationsrisk ska hanteras utifrån perspektivet marknadsrisk.

Definition av risktyperna:

- Ränterisk är risken för förändringar i räntesatser samt förändringar i volatilitet som kan påverka marknadsvärdena för de finansiella tillgångarna och de försäkringstekniska avsättningarna.
- Spreadrisk definieras som känsligheten hos värderingar av tillgångar, skulder och finansiella instrument i förhållande till kreditspreaden.
- Koncentrationsrisk definieras som exponering mot enskilda motparter.

Riskhantering avseende marknadsrisk

Placeringsverksamheten har av styrelsen uppsatta limiter i hur portföljens allokering ska förvaltas enligt tillgångskategorier uttryckta i procent av portföljens totala marknadsvärde. Löf begränsar spreadrisken genom att göra placeringar i tillgångar av hög kreditvärdighet. I syfte att begränsa koncentrationsrisken har Löf limiter för exponeringar mot enskilda motparter. Exponeringar mot den svenska staten, landsting och regioner samt kommuner omfattas ej av denna regel.

Riskprofil

Tabell 6 - Andel av respektive tillgångskategori

	2016	2015
Bank (MFI)	12 %	9 %
Bostadsinstitut (MFI)	31 %	23 %
Finansbolag (MFI)	-	1 %
Övrig (MFI)	9 %	-
Icke finansiella företag	7 %	1 %
Landsting och Regioner	1 %	1 %
Kommun	10 %	19 %
Stat	30 %	46 %
Summa	100 %	100 %

Löf har endast tillgångar i form av obligationer och penningmarknad samt kassa och bank. Därmed har förändringar i räntor påverkan på marknadsvärde och avkastning på placeringstillgångarna.

En förändring av marknadsräntan på + 1 % leder till en förändring av marknadsvärdet på tillgångarna med - 57 (- 36) mkr.

Tabell 7 - Rängebindingstider räntebärande värdepapper (mkr)

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Högst 1 år	Längre än 1 - högst 3 år
2016-12-31	9 073	1 325
2015-12-31	10 105	

Tabell 8 - Exponering räntebärande placeringar

	2016	2015
Obligationer		
Bank	4 %	1 %
Säkerställda obligationer (Bostad)	57 %	87 %
Företag	3 %	-
Offentlig sektor	36 %	12 %
Summa	100 %	100 %
Penningmarknadsinstrument		
Bank	6 %	3 %
Företag	15 %	3 %
Offentlig sektor	79 %	94 %
Summa	100 %	100 %

Kreditrisk (Motpartsrisk)

Definition av risktyperna

- Motpartsrisk är risken för förlust eller negativ förändring till följd av svängningar i kreditvärdigheten hos motparter och gäldenärer för vilka Löf är exponerade emot.

Riskhantering avseende kreditrisk Löf ska reducera motpartsrisken genom att göra placeringar i tillgångar av hög kreditvärdighet (investment grade) enligt limiter beslutade av Löfs styrelse.

Riskprofil

Tabell 9- Rating enligt S & P, Moodys

	2016	2015
Obligationer		
Rating AAA, Aaa	92 %	93 %
Rating AA+, Aaa	1 %	6 %
Rating AA	3 %	-
Rating AA-, Aa3	2 %	-
Rating A+, Aa3	-	1 %
Rating A, A2	2 %	-
Summa	100 %	100 %
Penningmarknadsinstrument		
Stat	64 %	70 %
Kommun	15 %	24 %
Bank	6 %	3 %
Övriga	15 %	3 %
Summa	100 %	100 %

Likviditetsrisk

Definition av risktyperna

- Likviditetsrisk avser risken för att Löf inte kan avyttra placeringar och andra tillgångar för att uppfylla sina finansiella åtaganden när de förfaller till betalning.
- Finansieringsrisk avser risken för förlust på grund av begränsad möjlighet att erhålla långsiktig finansiering till en rimlig kostnad.
- Omsättningsrisk avser risken för förlust på grund av begränsad möjlighet att sälja tillgångar för ett rimligt pris.

Löfs huvudsakliga likviditetsrisk är relaterad till förmågan att betala ut ersättning till de skadelidande (ersättningsberättigade patienter) utan avsevärt ökade kostnader.

Riskhantering avseende likviditetsrisk

Placeringsportföljen ska utformas på sådant vis att Löf minskar risken att hamna i likviditetsbrist. I vid mening handlar likviditetsrisk om tillgång till finansiering. Om en likviditetsrisk realiserar kan detta ofördelaktigt påverka den ordinarie affärsverksamheten och i yttersta fall även riskera förmågan att uppfylla de dagliga betalningsåtagandena.

Hantering av matchning av tillgångar och skulder

För att hantera matchning av tillgångar och skulder ska Löf vid placering av tillgångar följa hur durationen på skulderna förändras över tid. Målet är att minska risken genom att placera i tillgångar som matchar skulddurationen. Styrelsen beslutar när förändring ska ske i placeringen av tillgångar för att förändra matchningen mellan tillgångar och skulder. Finans- och ekonomichef ska identifiera och mäta skillnader mellan tillgångar och skulder. Särskilt ska följande skillnader identifieras och mätas:

- Skillnader i kassaflödesprofil, inklusive duration.
- Skillnader i marknadsräntenivåer för tillgångarna respektive skulderna.

OPERATIVA RISKER

Operativ risk är risken för ekonomiska eller förtroendemässiga förluster till följd av icke ändamålsenliga processer, felaktiga system, mänskliga fel eller externa händelser. Riskkategorin har underliggande risktyper som ytterligare definierar aspekter av risken.

Riskhantering avseende operativ risk

Operativa risker identifieras via riskanalyser som genomförs i verksamheten. Då arbetet i Löf är processororienterat kartläggs risker företrädesvis processvis men riskanalyser genomförs även inför ledningsbeslut och inom projekt. Löf använder en självvärderingsmetod för att värdera bolagets operativa risker där bedömning görs utifrån riskens sannolikhet och potentiella konsekvens samt styrkan i befintliga kontroller.

Operativa risker ska hanteras så att bolaget håller sig inom ramen för risktolerans. För risker som värderas med risknivå allvarlig eller kritisk ska ytterligare riskreducerande åtgärder beslutas. Generellt gäller att riskreducerande åtgärder ska övervägas även för mindre allvarliga risker (risknivå begränsad eller liten).

Riskexponering

Operativa risker kan vara av processspecifik karaktär eller övergripande på ett sådant sätt att hela, eller stora delar av Löfs verksamhet omfattas av risken. Vissa risktyper är mer vanligt förekommande i specifika processer. Inom skaderegleringen finns risk för felaktigheter i samband med beslut och beräkning av ersättningsnivå. Krav på dualitetskontroller vid definierade typer av ärenden reducerar risken.

Datakvalitetsrisker förekommer primärt i Löfs beräkningsintensiva processer. Dessa risker reduceras genom datakvalitetskontroller för att säkerställa att data är fullständigt, lämpligt och korrekt. Datakvalitetskontroller kan vara automatiserade men består även av avstämningar.

Ur ett kontinuitetshänseende har risker kopplade till Löfs IT-system bedömts ha hög potentiell påverkan. Löf är beroende av att ha fungerande IT-försörjning för att arbetet ska kunna bedrivas planenligt och längre avbrott riskerar få negativa konsekvenser för kunder och påverka Löfs rapportering till tillsynsmyndigheter.

Under 2016 har Löf flyttat sin serverpark till en extern lokal samt dubblerat miljön för att säkerställa redundans. Anläggningen är ett skyddsobjekt och omfattas därmed av krav enligt skyddslagen (2010:305) på ett förstärkt skydd mot sabotage, terroristbrott, grovt rån med mera. Detta bedöms ha reducerat risken för allvarigare störningar i IT-miljön och särskilt risken för dataförluster.

COMPLIANCERISKER

Compliancerisk definieras som *risken för förlust till följd av att bolaget inte lever efter lagar, förordningar och interna regler, samt god sed eller god standard*. Riskkategorin har underliggande risktyper som ytterligare definierar aspekter av risken.

Riskhantering avseende av compliancerisk

Compliancerisker identifieras genom regelverksbevakning, riskkartläggningar i verksamheten och med stöd av complianceansvarig. Löf använder en självvärderingsmetod för att värdera bolagets compliancerisker där bedömning görs utifrån riskens sannolikhet och potentiella konsekvens samt styrkan i befintliga kontroller. Compliancerisker ryms inom ramen för complianceansvarigs ansvar att självständigt följa upp och kontrollera.

Compliancerisker ska hanteras så att bolaget håller sig inom ramen för risktolerans. För risker som värderas som allvarlig eller kritisk ska riskreducerande åtgärder beslutas. Även för lägre värderade risker ska övervägas huruvida det är önskvärt att reducera risken ytterligare (risknivå *begränsad* eller *liten*). Complianceansvarig ansvarar för rapportering avseende compliancerisker till vd och styrelse.

ÖVERGRIPANDE RISKKATEGORIER

Med övergripande riskkategorier avses risker som är av övergripande karaktär och kan uppstå relaterat till bolagets övriga riskkategorier. Som övergripande riskkategorier definieras strategisk risk, politisk risk, anseenderisk, koncentrationsrisk och finansiell systemrisk.

- Strategisk risk är risken för förlust till följd av ogynnsamma affärsbeslut, felaktig tillämpning/ implementering av beslut, eller brist på respons/anpassning till politiska, bransch- och regelverksförändringar.
- Politisk risk är risken för förlust till följd av politiska beslut som påverkar Löfs verksamhet.
- Anseenderisk är risken för förlust till följd av någon åtgärd, händelse eller situation som kan påverka Löfs rykte negativt.
- Koncentrationsrisk är risken för en koncentration i Löfs riskexponering.
- Finansiell systemrisk är risken för förlust på grund av bristande kapacitet hos marknaden att ge tillgång till kort- och långsiktig finansiering genom penning-, intrabank- och kapitalmarknaden.

Riskhantering avseende övergripande riskkategorier

Risker inom övergripande riskkategorier identifieras via riskanalyser och omvärldsbevakning.

Värderingsmetodiken är densamma som för operativa risker och compliancerisker; bedömningen görs utifrån riskens sannolikhet och konsekvens samt styrkan i befintliga kontroller. Övergripande riskkategorier ska hanteras så att bolaget håller sig inom ramen för risktolerans. För risker som värderas som risknivå allvarlig eller kritisk ska åtgärder identifieras och implementeras. Även för lägre värderade risker ska övervägas huruvida det är önskvärt att reducera risken ytterligare (risknivå *begränsad* eller *liten*).

INCIDENTHANTERING

Löf har rutiner som syftar till en väl fungerande rapportering, dokumentation och uppföljning av inträffade incidenter. Detta bedöms som viktigt för att synliggöra brister i verksamheten och möjliggöra ett ständigt förbättringsarbete.

Med incident avses en inträffad händelse som kan ha uppenbart negativa konsekvenser för bolagets verksamhet, anställd personal, ägare, kunder och samarbetspartners eller relationen till dem. Incidenter på Löf innefattar även det som i arbetsmiljölagstiftning brukar kallas för tillbud.

Samtliga medarbetare ska rapportera uppkomna incidenter inom bolaget. Detta för att säkerställa att händelsen uppmärksammas och att bolaget kan vidta nödvändiga åtgärder för att reducera risken att incidenten upprepas. Riskchefen ansvarar för uppföljning av verksamhetens hantering av incidenter. Detta inkluderar rapportering till styrelse och vd angående inrapporterade incidenter.

KRIS- OCH KONTINUITETSHANTERING

I syfte att öka bolagets motståndskraft vid en kris eller vid avbrott i kritiska processer har Löf ett strategiskt arbete inom kris- och kontinuitetshantering. Arbetet inkluderar analyser av kritiska processers resursbehov, framtagande av reservrutiner för att minimera konsekvenserna vid avbrott, upprätthållande av god beredskap genom test och övning samt dokumenterade planer för kris- och kontinuitetshantering.

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

—

tkr

	2016	2015
NOT 3 PREMIEINKOMST	1 265 000	1 375 000
Avser direktförsäkring i Sverige.		
NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD TILL FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	36 135	51 155
Kapitalunderlaget utgörs av ett genomsnitt av de försäkringstekniska avsättningarna, vilka består av avsättning för oreglerade skador samt avsättning för ej intjänad premie. Kalkylräntesatsen som har använts är 0,47 (0,70) % och motsvarar den genomsnittliga räntenivån på statsobligationer med en löptid på 10 år.		
NOT 5 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR (EFTER AVGIVEN ÅTER-FÖRSÄKRING)		
Utbetalda försäkringsersättningar exkl skadelivräntor	-482 563	-509 861
Utbetalda skadelivräntor	-124 730	-120 447
Driftskostnader för skadereglering	-213 273	-179 421
	-820 566	-809 729
Förändring i avsättning för oreglerade skador exkl skadelivräntor	-505 226	1 684
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-147 951	16 023
	-1 473 743	-792 022
NOT 6 DRIFTSKOSTNADER		
Administration	-67 977	-89 335
Driftskostnaderna delas in i följande funktioner:		
Skadereglering, enligt not 5	-213 273	-179 421
Administration	-67 977	-89 335
Kapitalförvaltning, enligt not 8	-5 570	-3 339
	-286 820	-272 095
varav:		
Personalkostnader	-132 211	-128 305
Lokalkostnader	-10 380	-12 716
Avskrivningar	-1 024	-415
Skadeförebyggande arbete	-9 579	-10 226
Övrigt	-133 626	-120 433
Summa driftskostnader	-286 820	-272 095

tkr

	2016	2015
Operationella leasingavtal		
Operationell leasing där Löf är leasingtagare avser i huvudsak kostnader för lokaler och kontorsutrustning.		
Totala framtida minimileasingavgifter		
Förfallotidpunkt		
0-1 år	-9 348	-8 303
1-5 år	-46 070	-44 471
	-55 418	-52 774
Totala leasingavgifter under perioden	-8 093	-10 976
varav variabla avgifter	-	-
Arvoden till revisorer		
Revisionsuppdrag		
KPMG AB	-700	-801
Deloitte AB	-	-78
Lekmannarevisorer	-30	-24
	-730	-903
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget		
Övriga tjänster KPMG AB består främst av arvode för internerrevision avseende räkenskapsår 2014.	-	-453
NOT 7 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER		
Ränteintäkter:		
Obligationer och andra räntebärande papper	-	12 593
Övriga ränteintäkter	17	60
	17	12 653
NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER		
Kapitalförvaltningskostnader	-5 570	-3 339
Räntekostnader:		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-43 095	-
Övriga räntekostnader	-2 396	-2 049
Övriga finansiella kostnader	-529	-183
	-51 590	-5 571

tkr

	2016	2015
NOT 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Förändring säkerhetsreserv	239 000	-505 543
	239 000	-505 543
NOT 10 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT		
Aktuell skatt	-	-
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	18 334	-
	18 334	-
Avstämning av effektiv skatt		
Resultat före skatt	-88 460	-4 550
Skatt enligt gällande skattesats 22 (22) %	19 461	1 001
Netto av ej avdragsgilla/ej skattepliktiga poster	-1 127	-1 001
Redovisad skattekostnad	18 334	-

Uppskjutna skattefordringar har redovisats avseende under året uppkommet underskottsavdrag, då det är sannolikt att bolaget kommer att utnyttja dem för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster.

NOT 11 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	2016 Upplupet anskaffnings värde	2016 Verkligt värde	2015 Upplupet anskaffnings värde	2015 Verkligt värde
Landsting och regioner	61 401	61 374	111 274	111 549
Svenska staten	3 147 422	3 148 041	4 632 180	4 631 515
Svenska kommuner	1 993 398	1 995 474	1 888 384	1 888 227
Svenska banker	1 271 247	1 271 864	901 182	901 390
Svenska bostadsinstitut	3 199 133	3 203 101	2 341 710	2 342 252
Övriga svenska emittenter	725 011	724 943	230 010	229 780
	10 397 612	10 404 797	10 104 740	10 104 713
varav:				
Noterade värdepapper	10 397 612	10 404 797	10 104 740	10 104 713

Noterade värdepapper hänförs till nivå 1 enligt definition i IFRS 13. Värdepapper i nivå 1 består av räntebärande instrument på den svenska räntemarknaden.

tkr

	2016	2015
NOT 12 MATERIELLA TILLGÅNGAR		
IB anskaffningsvärden	4 015	3 912
Förvärv	8 154	103
Utrangeringar	-3 454	-
Avyttringar	-350	-
UB anskaffningsvärden	8 365	4 015
IB avskrivningar	3 310	2 895
Årets avskrivningar	1 024	415
Utrangeringar	-3 359	-
Avyttringar	-257	-
UB avskrivningar	718	3 310
	7 647	705
Utrangeringar är hänförliga till inventarier som använts i den tidigare lokalen.		
NOT 13 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER		
Förutbetald hyra	2 043	2 585
Förutbetald licensavgift	1 619	1 589
Övriga förutbetalda kostnader	13 833	42
	17 495	4 216
NOT 14 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR		
Skadeförsäkring		
IB Inträffade och rapporterade skador	2 644 481	3 148 954
IB Avsättning för skadelivräntor	1 699 707	1 715 729
IB Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	2 464 042	2 112 854
IB Driftskostnader för skadebehandling	491 600	340 000
	7 299 830	7 317 537
Förändring Inträffade och rapporterade skador	486 558	-504 473
Förändring Avsättning för skadelivräntor	147 950	-16 022
Förändring Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	33 925	351 188
Förändring Driftskostnader för skadebehandling	-15 257	151 600
	653 176	-17 707

tkr

NOT 14 (forts.)

	2016	2015
UB Inträffade och rapporterade skador	3 131 039	2 644 481
UB Avsättning för skadelivräntor	1 847 657	1 699 707
UB Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	2 497 967	2 464 042
UB Driftskostnader för skadebehandling	476 343	491 600
	7 953 006	7 299 830
Avvecklingsresultat	-378 071	398 912

NOT 15 SKADEKOSTNADSUTVECKLING

Skadeår	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
mkr Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (Brutto)										
	640	644	633	644	650	795	920	860	897	
Ett år senare	588	611	629	643	775	807	805	872		
Två år senare	560	620	639	680	711	762	806			
Tre år senare	565	631	682	688	743	735				
Fyra år senare	562	577	639	661	707					
Fem år senare	484	543	607	649						
Sex år senare	471	497	592							
Sju år senare	460	485								
Åtta år senare	493									
Uppskattad slutlig skadekostnad per 2016-12-31	493	485	592	649	707	735	806	872	897	6 237
Ack. Utbetalda skadeersättningar	273	279	321	317	296	247	177	82	13	2 005
Avsättning upptagen i balansräkning	220	206	271	332	412	488	629	790	884	4 232
Avsättning tidigare år										3 245
Skadebehandlingsreserv i slutet av skadeåret (brutto)										476
Avstämning mot balansräkning										
Oreglerade skador före diskontering										10 735
Diskonteringseffekt										2 782
Total avsättning för oreglerade skador redovisad i balansräkningen										7 953

Ovanstående tabell visar den uppskattade totala bruttokostnaden för oreglerade skador, både rapporterade och IBNR, vid slutet av varje skadeår. Tabellerna visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador. Diskonteringseffekten framgår längst ned i tabellen.

tkr	2016	2015
NOT 16		
ÖVRIGA SKULDER		
Leverantörsskulder	26 675	7 003
Övriga skulder	2 418	2 271
	29 093	9 274
NOT 17		
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER		
Upplupna personalrelaterade kostnader	8 339	7 383
Upplupna räntekostnader	2 392	2 047
Övriga upplupna kostnader	3 452	5 268
	14 183	14 698
NOT 18		
STÄLLDA SÄKERHETER, EVENTUALFÖRPLIKTELSER OCH ÅTAGANDEN		
Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt		
Andra finansiella placeringstillgångar	10 514 737	10 166 578
I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Tillgångarna innefattar placeringstillgångar inklusive upplupna ränteintäkter värderade till verkligt värde och är intagna i förmånsrättsregistret som upprättas i enlighet med Försäkringsrörelselagen.		
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	inga	inga
Eventualförpliktelser/ Ansvarförbindelser	inga	inga
Åtaganden	inga	inga
NOT 19		
MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR		
<i>Medelantal anställda, antal (andel)</i>		
Totalt	160 (100%)	154 (100%)
varav kvinnor	104 (65%)	97 (63%)
Samtliga anställda är kontorstjänstemän anställda i Sverige.		
<i>Könsfördelning i styrelse och företagsledning, antal (andel)</i>		
Styrelsen (exklusive arbetstagarrepresentanter)	9 (100%)	7 (100%)
varav kvinnor	4 (44%)	2 (29%)
Anställda i ledande position, inklusive vd och vvd	11 (100%)	11 (100%)
varav kvinnor	6 (54%)	6 (54%)

tkr

**NOT 19
(forts.)**

	2016	2015
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	500	447
Vd	1 947	1 839
Övriga anställda	82 620	76 437
Sociala avgifter, varav pensionspremie 18 784 (16 791)	49 292	44 984
	134 359	123 707

Ersättningar till nyckelpersoner i ledande ställning

Ersättningar och övriga förmåner	Styrelse- arvode	Lön	Förmåner	Pension	Summa
<i>Styrelsens ordförande:</i>					
Jerker Swanstein	100				100
<i>Vice ordförande:</i>					
Jesper Andersson	85				85
<i>Övriga Styrelseledamöter:</i>					
Rickard Simonsson	70				70
Börje Wennberg	70				70
Karin Christensson	70				70
Ann Sommer	70				70
Lars Hillerström *	-				-
Karin Friberg, 1/7-	35				35
Anna Nergårdh, 1/7- *	-				-
<i>Verkställande direktörer:</i>					
Vd Marie-Louise Zetterström		1 947	74	941	2 962
Vvd Henrik Ask		1 507	14	1 251	2 772
Anställda i ledande position, företagsledningen (9 st)		9 690	210	4 831	14 731
Anställda som kan påverka bolagets risknivå (6 st)		4 713	99	1 607	6 419

* Styrelseledamoten har avböjt styrelsearvode.

Pension

Verkställande direktör Marie-Louise Zetterströms pensionsålder är 62 år. Pensionen utgörs av en tjänstepension på 35 % av pensionsmedförande lön, en företagsägd kapitalförsäkring på 10,5 % av pensionsmedförande lön och en företagsägd kapitalförsäkring på 5 % av pensionsmedförande pension. Den årliga kostnaden för pensionen framgår av not 19. Premien betalas längst till och med månaden före Marie-Louise Zetterström fyller 65 år.

Anställda i ledande position inklusive vice verkställande direktör omfattas i likhet med övriga anställda av pensionsvillkor enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivarorganisation (FAO) och Facket för försäkring och finans (FTF) respektive Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), vidare beskrivet under not 1 Redovisningsprinciper.

Avgångsvederlag

Verkställande direktör Marie-Louise Zetterström har ett avtal om avgångsvederlag uppgående till en årslön. Avtalet med verkställande direktören löper med en uppsägningstid från bolagets och verkställande direktörens sida på sex månader.

Avgångsvederlag för övriga i företagsledningen utgår ej enligt anställningsavtal. Vid uppsägning från bolagets sida och vid egen uppsägning har andra ledande befattningshavare inklusive vice verkställande direktör fyra månaders uppsägningstid samt under vissa förutsättningar rätt till omställningsstöd och förlängd uppsägningstid enligt kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivarorganisation (FAO) och Facket för försäkring och finans (FTF) respektive Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO). Vid uppsägning från bolagets sida gäller ovan nämnda kollektivavtal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättningar

Enligt Finansinspektionens Allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, (FFFS 2015:12, bilaga 5 2§) ska bolaget bl.a. offentliggöra information om löner, ersättningar och andra förmåner i bolaget. Löfs ersättningspolicy finns tillgänglig på bolagets hemsida, www.lof.se.

Ersättning till anställda i ledande position och till anställda som kan antas påverka bolagets risknivå anges ovan. Anställda som kan antas påverka bolagets risknivå utgörs av anställda i kontrollfunktioner, försäkringsjurister inom stab juridik samt aktuariefunktionen. Ersättning till chef för aktuariefunktionen ingår under anställda i ledande position.

NOT 20 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Som närstående definieras styrelseledamöter och ledningspersoner (nyckelpersoner i ledande ställning) och deras nära familjemedlemmar. Inga väsentliga transaktioner utöver de som anges i not 19 finns. Som närstående parter räknas inte bolagets ägare som har styrelserepresentation. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna. Enligt patientskadelagen ska det finnas en Patientförsäkringsförening (PFF) vars medlemmar är de försäkringsbolag som meddelar patientförsäkring i Sverige.

Patientförsäkringsföreningens styrelse (PFF) är huvudman för Patientskadenämnden (PSN) som avger rådgivande yttranden i ärenden på begäran av patient eller annan skadelidande, vårdgivare, försäkringsgivare eller domstol. Löf finansierar en del av PFFs verksamhet, beräknat utifrån sin marknadsandel inom svensk patientförsäkring och betalar ersättningar till PSN varje år. Företagsledningen har dock bedömt att varken PFF eller PSN är att betrakta som närstående till Löf enligt definitionen i IAS 24.

NOT 21 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

STOCKHOLM DEN 16 MARS 2017

Jerker Swanstein, ordförande

Jesper Andersson,
vice ordförande

Karin Christensson

Karin Friberg

Lars Hillerström

Anna Nergårdh

Rickard Simonsson

Ann Sommer

Börje Wennberg

Sedef Ünlü,
arbetstagarrepresentant

Lisbeth Nylén Bakurin,
arbetstagarrepresentant

Marie-Louise Zetterström, vd

Vår revisionsberättelse har avgivits den 4 april 2017

KPMG AB
Mårten Asplund,
auktoriserad revisor

Vår granskningsrapport har avgivits den 6 april 2017

Johan Edstav,
lekmannarevisor

Gösta Gustafsson,
lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, org. nr 516401-8557

Report om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för år 2016. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 10-49 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 4-9 samt 53-54. Den andra informationen består av VD ord, Löf på tre minuter, Hållbarhet samt Styrelsens arbete, men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som be-

ror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredo-

visningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om

årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 4 april 2017

KPMG AB

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Till
Bolagsstämman i
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
Organisationsnummer 516401-8557

Granskningsrapport avseende räkenskapsåret 2016

Vi, av bolagsstämman utsedda lekmannarevisorer, har granskat Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolags verksamhet under räkenskapsåret 2016.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt vad som stadgas i försäkringsrörelselagen om lekmannarevisorer och god revisionssed. Samråd har skett med det auktoriserade revisionsbolagets representant som en del i en samordnad revision.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillfredsställande.

Stockholm den 6 april 2017

Johan Edstav

Gösta Gustafsson

STYRELSENS ARBETE

LÖFS FÖRETAGSSTYRNINGSSYSTEM

Arbetet inom Löf är processororienterat vilket innebär att såväl uppföljning av mål och effektivitet som risker och den interna kontrollens kvalitet styrs och hanteras genom verksamhetens kritiska processer. Arbets sättet säkerställer att verksamheten är effektiv i förhållande till de mål som finns uppsatta, att de risker som Löf är exponerat för omhändertas, att det finns pålitlig finansiell respektive icke-finansiell information samt att bolaget följer relevanta lagar och regler.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av Löfs angelägenheter. Det innebär att styrelsen ska se till att kontrollen över Löfs ekonomiska situation är tillfredställande, att Löfs risk-

exponering är väl avvägd, att redovisningen sker i enlighet med gällande regler och föreskrifter och kontrolleras på ett betryggande sätt samt att bolaget har en god intern kontroll. Till sin hjälp har styrelsen den oberoende kontrollfunktionen Internrevision som rapporterar direkt till styrelsen.

Styrelsen ska bestå av minst sju och högst nio ordinarie ledamöter. Utöver det har de fackliga organisationerna rätt enligt lag att utse två ordinarie ledamöter samt två suppleanter. Enligt styrelsens arbetsordning får antalet styrelsesammanträden aldrig understiga fem per räkenskapsår inklusive konstituerande styrelsesammanträde.

Under 2016 hade styrelsen sju protokollförda sammanträden.

Löfs styrelse. Lisbeth Nylén-Bakurin, Karin Friberg, Ann Sommer, Lars Hillerström, Börje Wennberg, Rickard Simonsson, Jerker Swanstein, Sedef Ünlü, Karin Christensson och Philippe Njoo. Saknas på bilden: Jesper Andersson, Karin Braatz, och Anna Nergårdh.

TVÅ UTSKOTT

Styrelsen har även inrättat två utskott. Ett Finans- och revisionsutskott och ett Ersättningsutskott, som båda är beredande organ. Finans- och revisionsutskottet följer övergripande bolagets arbete med framtagande av lagstadgad finansiell rapportering samt system för den interna kontrollen i bolaget innefattande hantering av operativa risker och regelefterlevnad samt bereder frågor hänförliga till styrelsens egna risk- och solvensbedömning (ORSA).

Finans- och revisionsutskottet tar även del av rapporter från Löfs internrevision och bereder upphandling av revisorstjänster. Finans- och revisionsutskottet hade tre möten under året.

Ersättningsutskottet bereder bolagets ersättningsprinciper och utvärderar ledande befattningshavare i företaget samt säkerställer och rapporterar Löfs motivering för den rekommenderade ersättningsnivån för vd, företagsledning och i förekommande fall andra nyckelpersoner. Ersättningsutskottet har även fått mandat av styrelsen att fatta beslut om ersättningar enligt tvåstegsprincipen för ledande befattningshavare, exklusive vd, och av hantering av tvistiga personalärenden, dock under förutsättning att styrelsen informeras i efterhand. Ersättningsutskottet hade fyra möten under året.

STYRELSENS LÄMPLIGHET

Styrelsens lämplighet utvärderas årligen med avseende på både kompetens och redbarhet i enlighet med styrelsens arbetsordning.

Kompetensutvärderingen innebär att förbestämda kompetenskriterier ligger till grund för ägarnas urval av styrelseledamöter vid nyrekrytering till styrelsen. Samma kriterier används även vid den årliga självutvärderingen av den sittande styrelsen. Kompetensprövning genomförs såväl inför nyval som på årlig basis. Redbarhetsprövning omfattar varje ledamot och omfattar såväl andra uppdrag som ekonomisk redbarhet. Även intressekonflikter kartläggs årligen eller vid behov.

Styrelsens ordförande ansvarar för att på framtaget underlag ge sin egen samlade bedömning av utvärderingen till valberedningen.

Enligt styrelsens arbetsordning ska även en utbildningsplan för styrelsen utarbetas årligen baserad på resultatet av kompetensutvärderingen.

Utbildning hölls vid tre tillfällen under 2016 för hela styrelsen och vid två tillfällen för nya styrelseledamöter. Under 2016 har liggande utbildningsplan kommit att revideras och utvecklas, vilket innebär att styrelsen har ett utbildningspass före varje ordinarie styrelsemöte. Löf har en intern "fit and proper"-kontroll även för ledande befattningshavare och nyckelpersoner inom bolaget.

LÖFS STYRELSE

Styrelsen i Löf består av ledamöter med erfarenhet av vård, ekonomi, försäkring, risk och skadehantering. Styrelsen, som får bestå av minst sju och högst nio ledamöter, består för närvarande av nio ledamöter, vilka är som följer:

- Jerker Swanstein, ordförande i Löfs styrelse samt ordförande i ersättningsutskottet, advokat
- Jesper Andersson, vice ordförande i Löfs styrelse samt ordförande i Löfs Finans- och revisionsutskott, CFO i Folksam
- Karin Christensson, chef för Nationella kvalitetsregister, SKL
- Karin Friberg, CRO If Skadeförsäkring AB (publ)
- Lars Hillerström, finanschef Västra Götalandsregionen
- Anna Nergårdh, chefläkare, bitr. landstingsdirektör, Stockholms läns landsting
- Rickard Simonsson, regiondirektör, Region Örebro län
- Ann Sommer, vd för Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag
- Börje Wennberg, regionråd, Region Uppsala
- Lisbeth Nylén Bakurin, arbetstagarrepresentant
- Sedef Ünlü, arbetstagarrepresentant
- Philippe Njoo, suppleant, arbetstagarrepresentant
- Karin Braatz, suppleant, arbetstagarrepresentant

Löf är ett modernt och proaktivt försäkringsbolag som ska vara det givna valet för försäkring av patientskador i vården.

På www.lof.se kan du läsa mer om oss. Där hittar du information om hur försäkringen gäller, hur man anmäler en skada och hur utredningen av patientskador går till, samt om vårt patientsäkerhetsarbete. Vårdpersonal och patientnämnder kan även ladda hem blanketter och informationsmaterial om patientförsäkringen.

Löf
Box 17830
118 94 Stockholm

Växel 08-551 010 00
Fax 08-551 011 90
info@lof.se
www.lof.se